

27

Politikos apžvalga

ANGLAI KALTI DĖL EUROPOS NERIMASTAVIMU

Dabar, kai pasibaigia politinis sezonas ir prasideda atostogos, Europos spauda duoda sezono apžvalgą ir stengiasi atsakyti į klausimą, kodėl per visas derybas (Tautų Sąjungos Taryboje, Nusiginklavimo Konferencija ir t. t.) nebuvo pasiekta apčiuopiamų rezultatų. Įtakingiausias laikraščiai nurodo, kad tai daugiausia dėl piktos vokiečių valios, tačiau kalčiausi esą ne vokiečiai, bet anglai, kurie nevedė nuoseklios politikos, bet visą laiką svyravo ir linko čia į vokiečių pusę, čia į prancūzų. Mat, jeigu Anglija aiškiai ir nedviprasmiškai pareikštų, kad karui ištikus ji pasiryžusi prisidėti prie prancūzų prieš vokiečius, tai tuomet būtų taika Europoj laiduota, nes vokiečiai nedrįstų net mėginti savo jėgas prieš tokius du milžinus. Tačiau anglai to nepadarė ir todėl vokiečiai laikosi labai tvirtai ir gresia visai Europai.

ANGLIJOS PRIEMONĖS PRIEŠ NEMOKANČIAS VALSTYBES

Anglijos parlamentas šiomis dienomis priėmė įstatymą, pagal kurį įvedama vadinamoji clearingo sistema skolingų ir skolų nemokančių valstybių prekėms — yra tai visiškai neleidimas toms valstybėms ką nors įvežti į Angliją. Toji priemonė, be to, bus panaudota kaip revanšas prieš tas valstybes, kurios varžo anglų prekių įvežimą į savo kraštus. Toji priemonė anglų jau buvo daug sykių naudojama jų istorijoje. Parlamentas, priimdamas šį įstatymą, drauge davė vyriausybei plačių įgaliojimų šioje srityje. Įgaliojimai duoti dvejiems metams.

ITALŲ KARO LAIVYNO ATsilankymu ALBANIJOS SUSIDOMĖJO

Šiomis dienomis italų laivų eskadra atplaukė į Albanijos uostą Duraco. Visoje Europoje tuo labai susirūpino, ypač Jugoslavijoje. Mat, tarp Jugoslavijos ir Italijos yra senas ginčas dėl Fiume's srities ir dabar Jugoslavija laiko italų karišką vizitą kaimyninėje Albanijoje grasinimu ir jėgų rodymu prieš ją. Jugoslavijos spauda nurodo, kad jeigu italų įgula išeitų į žemę, tai galės kilti konfliktas tarp jos ir Italijos. Tačiau manoma, kad italai to nepadarys, jau vien dėl to, kad pačioje Albanijoje yra sluoksnis, kuris nepatenkintas proitališka politika ir nori bendradarbiauti su kitomis Balkanų valstybėmis.

VOKIEČIŲ PRIEŠLĒKTUVIŠKA POLITIKA

Vokiečiai visą laiką varo priešlietuvišką politiką įvairiais leistiniais ir neleistiniais būdais. Jie varžo prekybą su Lietuva ir net varžo Lietuvos prekių tranzitą į kitas šalis. Tuo tarpu su vokiečiais turime prekybos sutartį, bet kas dabartinei Vokietijai reiškia sutartys ir pasižadėjimai!

LITVINOV'AS DĖL SAUGUMO

Sovietinės Rusijos užsienių reikalų komisaras Litvinov'as šiomis dienomis pasisakė prancūzų spaudos atstovai dėl saugumo. Anot Litvinov'o, poriniai susitarimai mažai ką reiškia, reikią didelio masto susitarimų, kuriuose dalyvautų bent grupė valstybių, tik taip galima esą apsaugoti taiką. Toliau jis pareiškė, kad kas noris tikrai porinių saugumo paktų (tarp dviejų valstybių), tas noris save ir kaimynus įtraukti į nelaimę ir katastrofą.

BELGIJA LIETUVAI DRAUGINGA

Kaip žinome, vokiečiai varžo mūsų gyvulių tranzitą per Vokietiją, nors turime su jais prekybos sutartį, tuo tarpu dabar belgai sutiko praleisti mūsų gyvulius, kurie eina į Prancūziją ir Saro kraštą.

EKONOMINIS KARAS TARP ANGLIJOS IR VOKIETIJOS

Anglų spauda rašo apie dabartinius anglų-vokiečių santykius, nurodydama, kad dabar prasideda ekonominis karas tarp anglų ir vokiečių. Mat, vokiečiai dabar jokių skolų nemoka, todėl anglai jiems turės griežčiausiai taikinti clearingo sistemą, t. y. neleis įvežti į Angliją ir jos kolonijas jokių vokiečių prekių. Anglų spauda toliau nurodo, kad vis tiek skolų išgauti iš Vokietijos dabar beveik kad negalima, bet už pasižadėjimų nevykdymą reikią vokiečiams taikinti griežtas priemones.

AUSTRIJOJE NERAMU

Austrijoje vis dar neramu. Austrijos nacionalsocialistai įvairiais leistiniais ir neleistiniais būdais stengiasi baidyti valdžios organus. Dažniausiai vartojama jų priemonė — sprogdinimai. Beveik kasdien kur nors sprogdinamas pastatas, geležinkelių bėgiai ir t. t. Tokiu būdu Austrijoje vis verda ir Dollfuss'as negali apsidirbit su visais jos vidaus priešais.

PREKYBOS SUTARTIS TARP LIETUVOS IR ANGLIJOS PARENGTA.

Jau galutinai parengtas prekybinės Lietuvos ir Anglijos tekstas. Šiomis dienomis sutartis bus parafuota (pasirašyta atskirais paragrafais). Tokiu būdu susitarėm su anglais dėl prekybinių santykių ir galėsime eksportuoti į Angliją žemės ūkio ir gyvulininkystės produktų, pirkdami už tai iš jų fabriku išdirbinių.

LIEPOS PRADŽIOJ PABALTIO VALSTYBIŲ KONFERENCIJA

Liepos pradžioje įvyks Kaune trijų Pabaltijo valstybių konferencija. Prieš tai tarėsi Taline estai su latviais ir dėl visų reikalų susitarė. Dabar teks susitarti su Lietuva ir tuomet prasidės glaudesnis bendradarbiavimas tarp visų trijų Pabaltijo valstybių. Dabar tenka pažymėti, kad šį kartą iniciatyva sustarti išėjo iš Lietuvos, kuri savo memorandumu paragino Estiją ir Latviją sudaryti bendravimo sutartį.

ANGLIJOS PALANKUMAS PABALTIO VALSTYBĖMS

Šiomis dienomis Anglijoje įvyko anglobaltiško draugingumo manifestacija. Iš Londono išvyko Estijos pasiuntinys Kallas ir šia proga Baltijos draugijos Anglijoje pirmininkui, žinomam valstybės vyrui Bosomui pirmininkaujant įvyko iškilmės, kur daug įtakingų politikų pareiškė savo ir visos Anglijos simpatijas Pabaltijo valstybėms ir pasiryžimą su jomis bendrauti visose srityse.

PERVERSMO MĒGINIMAS VOKIETIJOJ

Pereitos savaitės gale Munchen'e buvo susektas nacionalsocialistų smogiamųjų dalių sąmokslas prieš Hitler'į. Šio sąmokslas priešaky stovėjo vadinamųjų S. A. dalių vyriausiojo štabo viršininkas Roem'as. Hitler'ui tačiau pavyko sąmokslininkai nugalėti. Perversmas nepavykęs. Hitler'io įsakymu buvo nušauti keli sąmokslas vadai, tarp jų ir Roem'as. Taip pat buvo nušautas buvęs vokiečių kancleris generolas Schleicher'is, nors nežinia, ar jisai dalyvavo šiame sąmokslas. Šiaip ar taip, tarp hitlerininkų prasideda nesantaika ir ginčai.

KLAIPĖDOS KRAŠTAS ATsipalaidavo NUO HITLERININKŲ DIREKTORIJS

Sąryšy su mūsų tardymo organų susektu priešvalstybinu veikimu Klaipėdos krašte, kuriame prisidėjo ir direktorijos nariai, Klaipėdos gubernatorius p. Navakas atstatė direktorijos pirmininką p. Šeiberį ir paskyrė naują direktoriją. Visa policija ir kitos autonominės įstaigos bus nuvalyti nuo priešvalstybinių elementų, kurie aiškiai dirba hitlerininkų organizacijose.

Leidžia Vyr. Štabo Sp. ir Švt. Skyrius.

Redaktorius mjr. Balčiūnas.

SKELBIMŲ KAINA pagal susitarimą. Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė, „Karys“. Telef.: per Vyr. Štabą 56 nr. KAINA: visiems metams 8 lt., 6 mėn. 4 lt., 3 mėn. 2 lt., 1 mėn. 1 lt. Užsieny, be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai

Pirmojo Lietuvos Prezidento Karo Mokyklos I-os laidos karininkų 15 metų sukaktuvių proga

Kaip atskiras žmogus svarbiuosius patyrimus vienu ar kitu būdu prisimena, apvaikščioja, taip ir tautos valstybės gyvenime reikšmingieji įvykiai turi pasilikti gilioje atmintyje, nes jų istorinė grandinė išaugina stiprius valstybinio gyvenimo gyvybės daigus ir kartu sukuria brangias tautines tradicijas.

Vienas iš tokių reikšmingųjų minėtinų mūsų valstybiniame gyvenime įvykių buvo 1919 m. liepos 6 d. I-oji Lietuvos karininkų laida.

Prieš 15 metų sunkiausiu, drauge ir maloniausiu Lietuvos valstybės kūrimosi laikotarpiu susirinko nedidelė saujelė, 124 savanoriai, iš įvairių veikiančios kariuomenės dalių į kuklius to meto karo mokyklos rūmus: Duonelaičio g-vė 11—13 nr. ir Gedimino — 29 nr. kariško mokslo — kariško pasirengimo įsigyti.

Palikę trumpam laikui savo kovos draugus budėti ir ginti savo kraštą nuo nekviestų atėjūnų, kaip iš rytų, taip ir iš pietų, patys kovo 10 d. stojoj su karšta meile ir tikru pasiryžimu prie teorinio darbo brangioms, sunkioms ir atsakingoms karininko pareigoms pasirengti. Daugeliui buvo aišku, kad be teorinio karo dalykuose pasirengimo neįmanoma vadovauti Lietuvos valstybės atstatymo darbe, ypatingai kariuomenės eilėse, kovojant su Lietuvos priešininkais. Visi gerai suprasdami darbo svarbumą ir atsakomybę, visu uolumu ir didele meile krovė į savo pilietišką galvas visą tai, ką jų mokytojai — auklėtojai karininkai — garbingam gen. ltn. Galvydžiui-Bykauskui, karo mokyklos viršininkui, vadovaujant, davė ir mokė.

Nebodami žiaurių vokiečių okupacijos laikų, neturėdami reikalingų kariškų vadovėlių ir kitų mokslo priemonių, visi gerai suprato, kad kiekviena darbo valanda labai brangi ir atsakinga, todėl su pakilusiu ūpu, su malonumu ir pasiaukojimu skubiai rengėsi savo kovos draugams padėti.

Gyvenimo aplinkybės karo mokyklos I laidos auklėtiniams neleido ilgai pasilikti suole. Skubiai kvietė juos į darbą į kovos lauką, kur zirzė kulkos, žvangėjo kardai, gaudė pabūklai.

Todėl po keturių darbo ir mokslo mėn. liepos 6 d. buvo išleisti pirmieji Lietuvos karininkai. Šio istorinio Įsak. Kar. Nr. 106 turinys toks:

„Atsakančiai baigusius kursą Karo Mokykloje 89 mokinius, kaip tinkamus būti karininkais Lietuvos armijoje, paaukštiniu į pirmą karininko laipsnį „Karūžo“ ir 7 mokinius puskarininkiais su teisėmis įgyti karininko laipsnį savo dalyse.“

Ne vienam tėvynės sūnui, kas tikrai rūpinosi tėvynės rytojumi, kas suprato karininko paskirtį ir pareigas tėvynės vadavime, išvydus pirmuosius savo nepriklausomoje žemelėje išmokytus ir išauklėtus Lietuvos karininkus, išriedėjo džiaugsmo ir paguodos ašara.

I-oji Lietuvos karininkų laida buvo tikru tautišku

karo jėgų kertiniu akmeniu, ant kurio kūrėsi tautiškos ginkluotos jėgos, vedamos lietuvių tautos laisvės nepriklausomybės šūkiu, ir šiandien po 15 metų susilyginusios su Europos karo jėgomis moksle ir iš dalies technikoje.

Be to, Jo Ekselencijos Tautos Vado Pirmojo ir dabartinio Lietuvos Prezidento Antano Smetonos per I-os karininkų laidos išleistuves tarti žodžiai: „Jums skirta pirmojo ricieriaus drąsa, jūsų prievolė šviesti Lietuvos kariuomenę, nuo jūsų priderėianti Lietuvos ateitis“ visiškai nurodė pirmųjų Lietuvos karininkų darbo gaires, kurių idėjos ir šiandieną gyvos, nepajudinamos. Tikrovėje pirmos lietuviškos laidos karininkai kupini drąsos, narsumo ir tikru savo pareigų supratimu stoji į kovos eiles su Lietuvos priešininkais. I-os laidos karininkams teko pakelti garbingai kardus prieš rusus bolševikus, bermontininkus, lenkus ir tuo pačiu neapvilti savo mokytojų auklėtojų.

Laikas bėgo, Lietuvos priešininkai buvo sutriuškinti, tik mūsų šventykla, žiloji sostinė Vilnius, su trečdaliu Lietuvos žemių liko klastingo, smurtu užgrobtos priešininko rankose. Tikiu, kad sostinės vadavimo žygys gal ne vienam I-os laidos karininkui teks iškelti savo kardą Gedimino kalne, simbolizuojant galutinius Lietuvos valstybės siekimus ir laimėjimą. Tas žygis turi būti visų sąmonėje ir su siela suaugęs.

Šiandien I karininkų laida turi progos prisiminti savo 15 metų sukaktuves — prisiminti savo darbus, laimėjimus ir skausmus. Deja, ne visi gali džiaugtis tomis sukaktuvėmis, pasidalyti laimėjimais bei skausmais. Štai jie: karžygiškai žuvęs Sidaravičius Jurgis, bolševikų fronte; Oželis Serefinas — bermontininkų fronte; Stapulionis Jonas — kautynėse su lenkais; Telksnys Pranas, Matulaitis Kazys — želigovskiados invazijos metu.

Šiandien žuvusių skaitomi 6 žmonės; mirusių kariuomenėje ir atsargos 4 žm., dingusių 2, taigi viso 12 I-os laidos karininkų. Kariuomenėje tebetarnauja 45 žmonės ir atsargoj 39 žm. Gyvųjų tarpe matyti daugelį baigusią aukštuosius karo ir bendruosius mokslus ir užėmus aukštas atsakingas vietas įvairiose tarnybose.

Palyginti neilgas vos 15 metų laikas, bet daug atmainų įnešęs į I-os laidos karininkų gyvenimą. Daug žmonių garbingai išbraukta iš gyvųjų tarpo. Taigi, dabar, laimingai sulaukę savo I-os karininkų laidos 15 metų, tų sukaktuvių proga nulenkėsim galvas I-os laidos karininkams, savo kolegoms karžygiškai žuvusiems ir visiems mirusiems. Gyvenantiems palinkėsim sėkmingiau dirbti brangiai Lietuvai, kad savo dideliu trūsu ir pasiaukojimu būtų pavyzdžiu ramiame taikos meto darbe, kaip kitados buvo kautynių lauke.

Mjr. Šipelis

Mūsų lakūnai aplink Europą

Pereitam Kario n-ry rašėm, kad mūsų aviacijos eskadrilė iš trijų lėktuvų, karo aviacijos viršininko plk ltn. inž. Gustaitis vadovaujama, birželio 25 d. 9 v. 40 min išlėkė aplankyti Europos sostinių.

Kelionė tuo tarpu vyksta laimingai. Visur mūsų lakūnai sutinkami palankiai ir vaišingai.

STOKHOLME

Tą pat dieną (VI. 25) 13 v. 20 min. jie nusileido Barkarby aerodrome, arti Stokholmo. Oras pasitaikė labai gražus, nors pūtė smarkus priešingas vėjas. Dėl to kelionė truputį užtruko: turėjo nusikristi per 3 val.

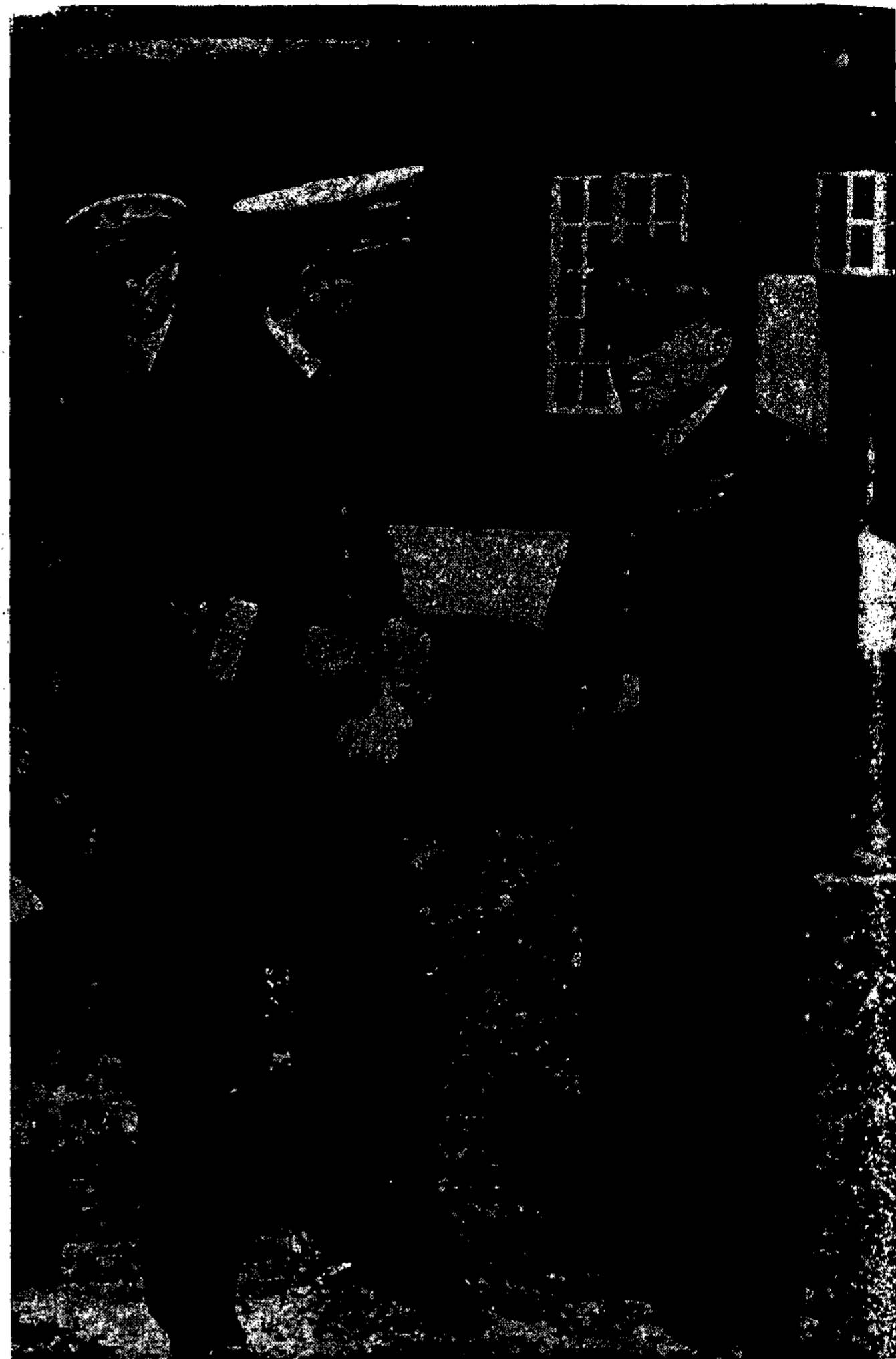
Barkarby aerodrome lakūnai nusileido tikrai elegantiškai. Širdingai juos sutiko Švedijos karo aviacijos štabas su švedų karo aviacijos viršininku gen. Friis, Lietuvos pasiuntinys Stokholme J. Savickis, atstovybės sekretorius A. Trimakas ir didokas visų Stokholmo dienraščių atstovų būrys.

Švedų karininkai lakūnus nuvežė į Stokholmą, į viešbutį ir pakvietė pusryčių. Po pusryčių lakūnai padarė vizitus Švedų krašto apsaugos ministeriui, karo aviacijos viršininkui ir Lietuvos pasiuntiniui. Grįždami iš vizitų mūsų lakūnai ant Švedų žuvusiems lakūnams paminklo uždėjo puikų laurų vainiką, perrištą mūsų tautinių spalvų kaspinu.

Vakare Švedijos karo aviacijos viršininkas gen. Friis mūsų lakūnams pagerbti iškėlė iškilmingus pietus, per kuriuos pasveikino atskridusius ir pakėlė tostą už Lietuvos Respublikos Prezidentą. Į generolo sveikinimą atsakė J. Savickis ir pakėlė tostą už Švedijos karalių.

Mūs lakūnai išskrisdami pasiėmė Stokholman nuvežti keturiems Švedijos aviacijos karininkams ordinus, kuriais Valstybės Prezidentas apdovanojo juos už nuopelnus Lietuvai.

Gedimino ordino III laipsniu apdovanotas Švedijos kariuomenės štabo aviacijos skyriaus viršininkas J. E. M. Bijörnberg'as ir aviacijos II korpo vadas jūrų laivyno kapitonas S. A. Flory. Gedimino ordino IV laipsniu apdovanoti aviacijos štabo kapitonai: P. R. af Uhr ir E. G. Gärđin.

1. Geneolas Friis, 2. plk. ltn. inž. Gustaitis

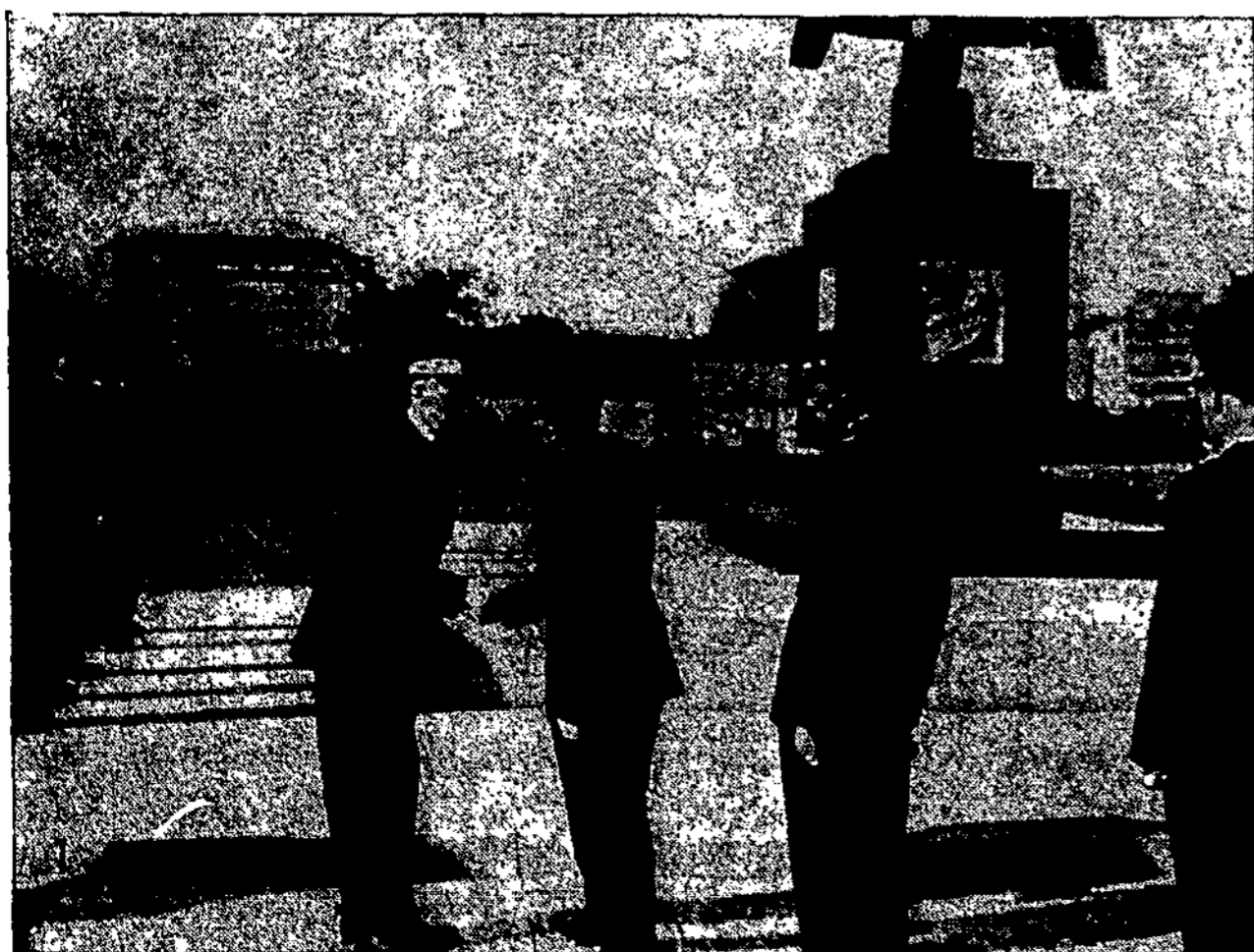
Mūsų lakūnų žygis švedų spaudoj plačiai aprašomas ir įvertinamas. Švedų karalius plk. ltn. inž. Gustaitį apdovanojo Vazos ordinu, o kapitonus Namiką ir Liorentą — Kardų ordinaiš.

KOPENHAGOJ ir AMSTERDAME

Birželio 27 d. 10 val. mūsų eskadrilė išlėkė iš Barkarby aerodromo į Kopenhagą (Danijoj) ir 13 val. 15 min. nusileido Kastrupo aerodrome, prie Kopenhagos.

Skrendančių pasitikti susirinko daug žmonių, jų tarpe: Lietuvos generalinis konsulas Kopenhagoj Bjarne Nielsen'as, danų - lietuvių draugijos nariai, Kopenhagoj studijuoją lietuviai ir danų karo lakūnai su danų aviacijos viršininku pulkininku Foersler'iu.

Lakūnus pasveikino danų aviacijos viršininkas ir Lietuvos generalinis konsulas. Mūs lakūnai pademonstravo savo mašinas ir pasikalbėjo su danų lakū-

Gen Friis sveikina plk. ltn. inž. Gustaitį uždėjusį vainiką ant žuvusiųjų lakūnų paminklo. Iš dešinės pats paminklas, o už jo, taip pat iš dešinės, Lietuvos pasiuntinybės rūmai.

Per pietus pas generolą Friis: vidury sėdi mūsų pasiuntinys J. Savičkis; į dešinę nuo jo — gen. Friis, plk. ltn. inž. Gustaitis, kpt. Namikas, ltn. Mikėnas; į kairę — atstovybės sekretorius Dr. A. Trimakas, kpt. Liorentas, ltn. Marcinkus

nais ir tautiečiais. Po to susirinkusieji su mūs lakūnais papusryčiavo aerodromo restorane.

Tą pat dieną 16 v. 40 min. lietuvių eskadrilė išskrido į Amsterdamą (Olandijoje) ir 21 val. nusileido Schipholio aerodrome, prie Amsterdamo.

Lakūnus pasitiko ir pasveikino valdžios ir Fokker'io lėktuvų dirbtuvių atstovai. Iš aerodromo lakūnai buvo nuvežti nakvoti į Amsterdamą.

BRIUSELY

Birželio 28 d. 10 v. 18 min. mūsų lakūnai pakilo iš Amsterdamo ir tuoj po 11 val. atlėkė į Evere aerodromą Briusely (Belgijoje).

Lietuvių lakūnus pasitiko Lietuvos chargé d'affaires Briusely Gylys, pirmo aviacijos pulko viršininkas, belgų aviacijos viršininko gen. Gillieaux atstovas, plk. Tapproge, kpt. Verhaegen'as, kuris buvo priskirtas prie lietuvių lakūnų, kol jie buvo Briusely, Lietuvos atstovybės sekretorius Kairiūkštis, Lietuvos kariuomenės karininkas kpt. Vitkus ir būrys belgų karininkų - lakūnų.

Lietuvių lakūnai aplankė Evere aviacijos centro įrangas, paskum buvo pakviesti į karininkų klubą priešpiečių. Per priešpiečius pirmininkavo belgų aviacijos viršininkas gen. Gillieaux.

Popiet mūs lakūnai uždėjo vainiką ant nežinomojo kareivio kapo ir padarė vizitus belgų kariuomenės generalinio štabo viršininkui, apygardos viršininkui ir krašto apsaugos ministeriui. Po pietų, belgų lydimi, apžiūrėjo Briuselio įžymenybes.

18 val. lietuvių lakūnų garbei Lietuvos chargé d'affaires Gylio ir p-nios Gylienės surengtame priėmime dalyvavo belgų aviacijos viršininkas, keliolika aukštųjų belgų karininkų, žinomas belgų rašytojas ir keliautojas Pierre Daye, kuris yra lankęsis Lietuvoje, ir atstovybės personalas.

LONDONE

Birželio 29 d. 9 val. iš Briuselio išskirto mūs lakūnai ir 10 val. 30 min. nusileido Croydono aerodrome, prie Londono.

Lietuvos ministeris Londone ir mūsų lakūnai buvo nuvykę į Hendoną apžiūrėti anglų lėktuvų. Po to jie buvo pakviesti pusryčių į aviacijos ministeriją. Pietavo Lietuvos pasiuntinybėje pas p. ministerį.

Hendono aerodrome dabar apvaikščiojama anglų aviacijos šventė. Šventėje dalyvavo daug užsienio atstovų, jų tarpe Lietuvos ministeris Londone ir mūs lakūnai.

Po iškilnių užsienių svečiams buvo iškelti priešpiečiai, per kuriuos buvo pasakytos kalbos ir pakelti tostai.

Plk. ltn. inž. Gustaitis, kurį šeštadienį Hendone pasveikino Valijos princas, Reuterio agentūrų atstovui pareiškė didelį savo pasitenkinimą dėl priėmimo, kurio susilaukė lietuvių lakūnai Anglijoje.

Plk. ltn. inž. Gustaitis dar pažymėjo, kad lietuvių lakūnų lėktuvų motorai, kurie gaminti Anglijoje, per šią kelionę labai gerai dirbo. Jis tikisi, kad jie taip pat gerai dirbs ir per likusiąją kelionės dalį.

Latvijos Kariuomenės vado sveikinimas

GENEROLUI LEITENANTUI JACKUI
Vyriausiojo Štabo Viršininkui, Kaunas.

Teikis priimti Tamsta mano širdingiausių sveikinimus Tamstos paskyrimo Vyriausiojo Štabo viršininku proga.

Linkiu Tamstai geriausių sėkmių Tamstos darbe šauniosios Lietuvos kariuomenės klestėjimui ir gerovei.

GENEROLAS PENIKIS
Kariuomenės vadas

Padėka

GENEROLUI PENIKIUI
Latvijos Kariuomenės Vadui, Ryga
PONAS GENEROLE

Skubu pareikšti Jums savo gilią padėką už sveikinimus ir linkėjimus, kuriuos Jūs teikėtės man siųsti proga mano paskyrimo Vyriausiojo Štabo v-ku.

Ta pačia proga teikitės priimti, Ponas Generole, mano geriausių linkėjimus šauniajai Latvijos kariuomenei ir geriausio pasisekimo Jūsų darbe.

GEN. LTN. JACKUS
Viriausiojo Štabo Viršininkas.

Belgijos karališkosios giminės padėka Lietuvos kariuomenei

Belgijos Ministeris Lietuvai atsiuntė per Užsienių Reikalų Ministeriją Belgijos karališkosios giminės dėkojamąjį laišką Lietuvos kariuomenei už jos atstovų dalyvavimą a. a. Karaliaus Alberto I laidotuvėse šitokio turinio:

„JOS DIDYBĖS KARALIENĖS ELŽBIETOS, JŲ KARALIŠKŲJŲ DIDYBIŲ IR JŲ KARALIŠKŲJŲ AUKSTYBIŲ įsakymu, Didysis Dvaro Maršalkas Jums pareiškia Jų gilų dėkingumą už dievobaimingąją mintį, kad Jūs atsiuntėte gėlių KARALIAUS ALBERTO laidotuvių progą.

Jie labai sujaudinti šia paskutiniąja pagarbą, atiduota Jo atminimui.

Briusello Rūmai

Kooperacijos diena jau arti!

Šiais metais tarptautinę kooperacijos dieną minėsime liepos mėn. 7—8 d. Daug kooperatyvų rengiasi tą dieną tinkamai paminėti.

Kooperacijos Diena jau čia pat! Visi gerai jai pasiruoškime!

Teskamba tą dieną visuose Lietuvos kampuose galingas kooperatininkų šūkis

„Visi į kooperaciją!“

Kooperacijos diena Kaune

Kaune Tarptautinė Kooperacijos Diena bus paminėta liepos 7 d. — šeštadienį.

Tą dieną visi Kauno kooperatyvai pasipuoš kooperacijos vėliavomis, plakatais ir žalumynais, o vakare bus iliuminuoti. Klijantai bus apdovanoti kooperatine literatūra.

Popiet Vytauto Parke bus Vaikų Šventė, kurioje dalyvaus artimųjų Kauno apylinkių ir miesto vaikai.

Vakare, kaip ir kasmet, bus dienos minėjimas Vytauto parke, kur bus suvaidintos „Kooperatiškos vestuvės“, p. J. Lapėno pranešimas, koncertinė dalis ir t. t.

Liepos 8 d. sekmadienį rengiamos kooperatininkų gegužinės Kačerginėje prie Nemuno. Vykstama iš Kauno garlaiviu 11 val., kad gegužinėse galėtų dalyvauti visi Kauno kooperatyvų bendradarbiai (maisto produktų krautuvės Kaune atidarytos ir sekmadieniais nuo 8 iki 10 val.). Grieš kariškas dūdų orkestras. Gegužinės bus pajvairintos sportu, dainomis ir t. t.

Kooperacijos diena per radio

Šiomet pirmą kartą Lietuvoje Tarptautinė Kooperacijos Diena bus plačiai paminėta ir per radio. Ankstyvesniais metais būdavo paskaitomi tik Tarptautinės Kooperatyvų S-gos ir L. Kooperatyvų Tarybos atsišaukimai į kooperatininkus šventės progą, o

šiomet programa užtruks visą valandą ir bus labai turininga.

Kooperacijos Dienos minėjimas per radio prasidės liepos 8 d. sekmadienį 20 val. 20 min. ir bus šitokia programa:

1. Tarptautinės Kooperatyvų S-gos atsikreipimas į viso pasaulio kooperatininkus, XII-tąją tarptautinę kooperacijos dieną minint.

2. Tautos himnas (išpildys šančių šaulių s-gos choras, p. Liuberskio vedamas).

3. J. E. Respublikos Prezidento žodis į Lietuvos kooperatininkus.

4. Mūsų kooperacijos judėjimo apžvalga (Lietūčio pirmininko p. J. Lapėno pranešimas).

5. Pašnekesys (išpildys Valstybės Teatro artistai).

6. Kooperatiškos vestuvės (vadovauja Valstybės teatro artistas p. S. Čaikauskas, muzikalinė dalis p. V. Kuprevičiaus).

7. Dainos solo (dainuos solistė p. S. Dievaitytė).

Uždavinio Nr. 3 sprendimas

Žinios turi svarbos tik tada, jeigu jos pasiekia suinteresuotą viršininką laiku. Jų perdavimą galima organizuoti įvairiais būdais. Mažuose daliniuose žinios perduodamos per pasiuntinius, skydeliais, kartais šunimis ir optikos telegrafo aparatais. Kuri šių priemonių tiksliausiai panaudoti, pareis nuo pranešimo ilgio, jo svarbumo ir atstumo tarp siuntėjo ir priėmėjo. Vidutinis signalistas per minutę gali perduoti apie 12 raidžių. Atstumas nuo a. 100, 8 iki Taurakiemio apie 1500 m., taigi pėsčias pasiuntinys jį pereitų per 15—20 minučių. Turint galvoje, kad pradžioje, žvalgomam patruliui tik ką pasiekus a. 100, 8, reikės siųsti apie padėtį tik visai trumpus pranešimus, žinoma, šios žinios žymiai greičiau galima bus perduoti per optik. teleg., kaip siunčiant su pasiuntiniu.

Taigi į duotus klausimus būtų galima atsakyti maždaug taip:

1. Žvalgybos patruliui buvo priskirtas optikos telegr. aparatas to dėl, kad greitai galėtų pranešti apie padėtį daliniams, esantiems Taurakiemio rajone. Vietovė įrengimui opt. telegr. stotims priimtina. Todėl žvalgomąjo patrulio viršininkas, naudodamas ją, daug sutaupys laiko perduodamas žinias, be to, ir mažiau išvargins savus žmones, kurie, jei nebūtų stoties, turėtų patys pranešimus nešioti.

2. Optikos stočių viršininkai per pasikalbėjimą susitarė: kur, būtent, bus tiksliai įrengta opt. stotis a. 96, 5; pašaukimai tarp stočių, reikiant nustatymas sutrumpintu ženkle pranešti: „supratau“, „nesupratau“ ir t. t., toks ir toks priešas ten ir ten ir t. t.

3. Kaip tik signalistai pasieks a. 100,8, tuojau pasistengs susijungti su stotimi a. 96,5. Signalistai a. 100,8 stočiai pasirinks tokią vietą, iš kurios galėtų gerai matyti stoties perduodamus ženklus iš a. 96,5, be to, pasirūpins, kad būtų maskuoti nuo galimo priešo sekimo.

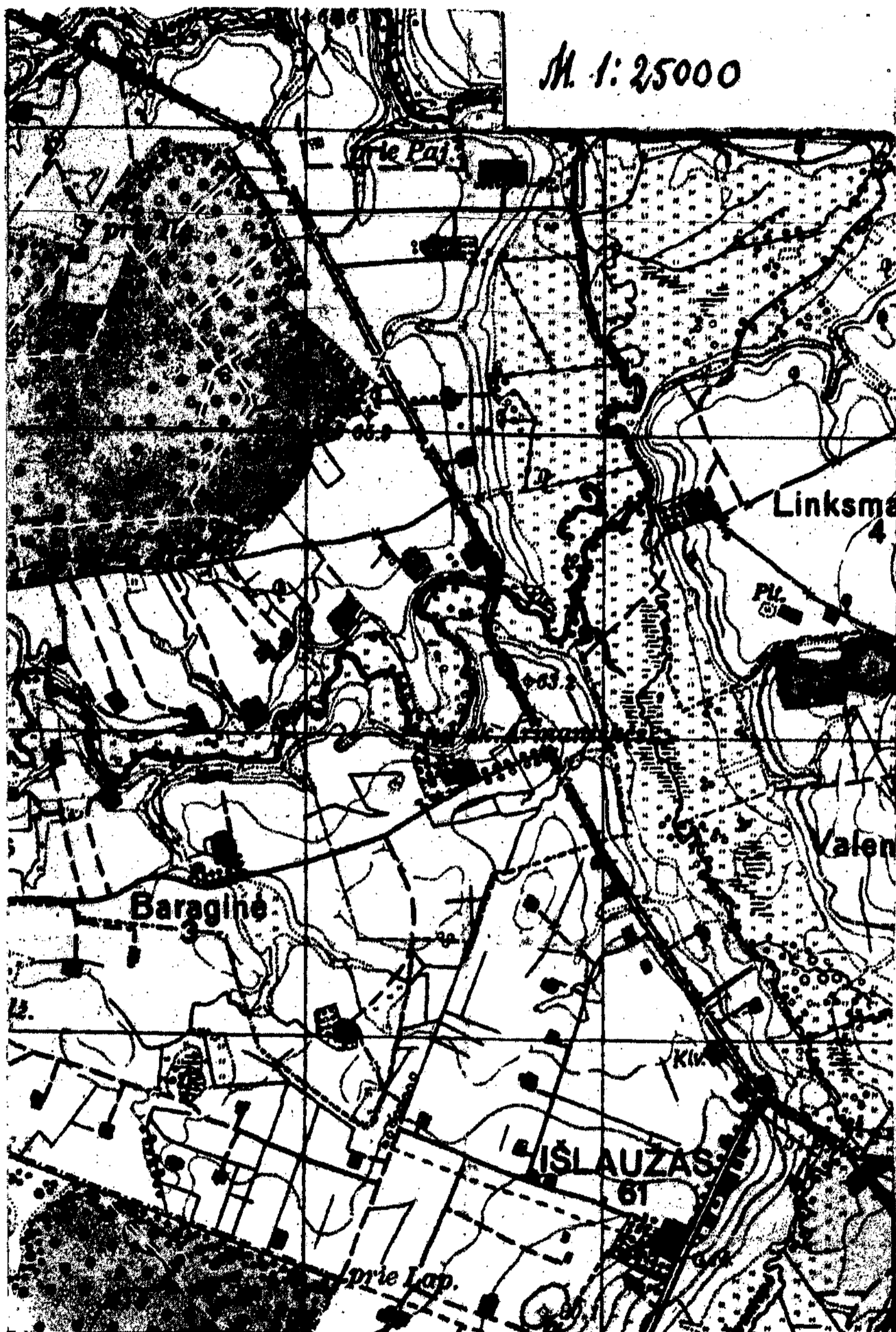
Uždavinio Nr. 3 sprendimų „Kario“ redakcijai atsiuntė 12 puskarininkių.

Šiems daugiausia nusisekusių sprendimų autoriams „Kario“ redakcija dovanojo po vieną knygą.

1. 9 p. p. vyr. pusk. Matulaičiui, 2. 8 p. p. viršilai Bražinskui, 3. 4 p. p. vyr. pusk. Antaniškiui, 4. 4 p. p. viršilai Sinkevičiui, 5. 9 p. p. viršilai Grabauskui, 6. 9 p. p. viršilai Giržadai, 7. 9 p. p. vyr. pusk. Oleškevičiui.

Kiti visi puskarininkiai uždavinį išsprendė patenkinamai.

Pažymėjimas: š. m. „Kario“ Nr. 23. Uždavinio Nr. 2 sprendėjų sąrašo eil. Nr. 2. parašyta: „4 p. p. virš. Sinkevičiui“, turi būti virš. Sinkevičiui.

Uždavinys Nr. 4

Priešas, pralaimėjęs kautynes į šiaurę nuo Jesios upės, naktį į gegužės 15 d. atsitraukė pietų linkui.

Mūsų 9/III batalionas, persekiodamas besitraukiantį priešą, gegužės 15 d. 16 val. pasiekė Šlakešnos upelį. Minėto bataliono pirmojo ešelono kuopos yra abipus plento; antram ešeline viena šaulių kuopa, užpakaly apie 400 m nuo pirmojo ešelono kuopų.

Iš minėtos ribos 9/III bat., kai tik kuopos kiek atilsės ir susitvarkys, tęs persekiojimą abipus plento Išlaužo kryptimi.

Yra žinoma, kad priešas gegužės 15 d. 15 val. 30 min. jau persikėlė per Jesios upę ir, palikęs mažus rait. dalinius pietiniam jos krante, traukiasi toliau į pietus.

Pagal bataliono vado įsakymą, žodžiu, 7 kuopos (pirmojo ešelono) vadas 1-jo būrio vadui įsakė:

a) Išaiškinti priešų padėtį abipus plento, pietiniam Jesios upės krante;

b) Užtikrinti bat. persikėlimą per Jesios upę.

Pažymėjimas: Sausa. Jesios upės gylis 0,5—1 m.

Reikia atlikti:

1. Būrio vado įsakymas žvalgybai ir būrio atvedimui prie Jesios upės.

2. Skaidrėje atvaizduoti būrio dalinių išsidėstymą (jiems vykdant duoto uždavinio punktą b.), l. kulk. šaud. sektorius pažymėti rodyklėmis.

Prierašas: sprendimai priimami ligi liepos 21 d.

KAS TAI YRA SEKUNDĖ?

Mūsų žmoniškuoju mastu imant — sekundė tai pati mažiausia laiko dalelytė, nedaugiau kaip atomas. Tačiau, palyginti, su daugeliu gamtos reiškinių — ji pakankamai didelis laiko tarpas. Taip, pavyzdžiui, per vieną sekundę saulės spindulys (arba radio telegrafo banga) spėja septynis su puse kartus apibėgti aplink žemę. Net žmogaus rankų darbas verčia skaitytis su sekunde: artilerijos šovinys nulekia per 1 sekundę lauko pabūkluose arti 600 m.

Pagaliau mes patys sau — sekundė. Pavyzdžiui, kiek praėjo sekundžių nuo Kristau gimimo? Atsakymas turėtų būti parašytas su begaliniu skaičiumi nulių. Nuo to laiko praėjo nei daugiau nei mažiau 60 milijardų sekundžių, arba tiek, kiek turi frankų savo metiniam biudžete dar didžiausios Europos valstybės.

Gilėjant mokslui, tenka sekundę skaldyti dar į mažesnes daleles. Pirmas padirbtas tam reikalui įrankis buvo pavadintas „laiko skaldytoju“ — greitai besisukąs būgnas, padengtas veidrodžiais ir metas į fotografijos plokšteles tam tikrų įvykių vaizdus, kurie trukdavo vos vieną tūkstantinę sekundės. Su jos pagalba pavyko nufotografuoti lekiantį sviedinį, laivo sprogo momento ir t. t.

Tačiau žaibo fotografavimas nesiduodavo „laiko skaldytojui“. Jo vaizdas — ypatingo akimirksnio įvykis. Netrukus buvo padirbtas chronoskopas, leidžias užfiksuoti greituosius vaizdus nepaprastai greit — viena 40-tąja tūkstantinės sekundės. Pagaliau buvo išrastas chronoskopas, nuo kurio nepabėgdavo nė viena milijoninė sekundės dalis.

Visą dieną žygiavus...

Patys pirmutiniai auštančios dienos spinduliai pasistiepia į antrąjį kareivinių aukštą ir nedrąsiai spraudžiasi į vidų. Vieni iš jų susipina piramidėse ir prilimpa prie metalinių šautuvų dalių, o kiti nedrąsiai nušliaužia miegančiųjų lovomis.

Kazematuose tylu, ramu. Tik kietai įmigusiųjų alsavimas tegirdėt; kažkoks vabzdys į lango šviesą zirzdamasis mušasi. Daugiau nieko, jokie garso.

Budėtojas įdėmiai seka ilgąją laikrodžio švytuoklę. Dvi be penkiolikos... Be dešimties... Be aštuonių...

Jis rūpestingai susivaržo, išlygina munduro raukšles, pasitaiso kepurę.

Dvi be dviejų minučių...

Kuopos budėtojas įsideda švilpuką lūpų tarpan, palaukia kol laikrodžio švytuoklės galas susilies su dvyliktos brūkšneliu ir atleidžia papumpusius žandus.

— Fiu-r-r-r-r! — prisipildo visi kazematų užkampiai skardžiu švilpuko balsu.

Pilki lovų kupstai sujuda, sušvytuoja.

— Vikriau keltis! Kas ten dar vartosi?! Jonaitis, berods!

Kažkas sumurma, nuleisdamas į batus kojas.

— Tai gardumėlis miego!... Kaip smagu būtų dar pamiegoti...

Čia pat netoliese skubąs rengtis nusijuokia.

— Galėsi miegoti žygiuodamas...

Kuopos budėtojas vaikšto kazematų taku ir skubina, ragina besikeliančius.

— Turim pusantros valandos laiko. Per tą laiką visi turi būti pasirengę žygiui. Gerai susitvarkykite kuprines į milines, antklodes kaip reikia susisukite!...

Kazematuose pasirodo labai didelis bruzdėjimas — skubiai, rūpestingai ruošiasi žmonės tolimam į poligoną žygiui. Daugelis jau iš vakaro kone viską buvo susitvarkę, tad bereikėjo dabar tik lovų reikmenes susidėti ir šiaip kitomis smulkmenomis pasirūpinti. Miegūsta nuotaika labai greitai tirpsta ir kareivių veiduose pasirodo gero nusiteikimo atspindžiai.

— Pasiruošti kavai! — vėl šaukia budėtojas. — Stalų nešiotojai į virtuvę! Gyviau, vyručiai!

Ankstybų pusryčių pavalgę, kuopos žmonės skubiai dedasi aprangą. Šalmas, šautuvas, kuprinė, durtuvas, lopetai... Sunku ir bepažinti, beišskirti, taip supilkėja visi, suvienodėja.

Įeina viršila.

— Baigt! Ramiai! — Tamsta viršila, man kuopoj budint nieko neatsitiko.

Viršila priima raportą, apmeta aštriu žvilgsniu savo valdinius.

— Pasirengta?! Švilpk, budėtojau, rikiuotis!

Kareiviai bėga laiptais žemyn, o kazematai ištuštėja.

Sudunda orkestras, ir trys žygiui pasiruošusios kuopos palieka ilgus kareivinių mūrus.

Priešaky žengia mokomosios vyrai. Augaloti, tvirto sudėjimo. Šiuos seka pirmoji kulkosvaidžių. Trečiąją kuopą sudaro ryšininkai. Pačiame gale žingine važiuoja septynios gurguolės.

Orkestras palydi žygininkus iki užmiesčio, išsuka iš vieškelio ir praleidžia nuotaikingai žygiuojančius linksmu, nerūpestingu maršu.

Žygiuojančios grupės vadas pasuka šonu arklį ir komanduoja.

— Žygio tvarka!

Kareiviai nuleidžia šautuvus, pasitaiso, pamažu pradeda šnekėtis gretomis eidami.

Patekėjusi saulė žaidžia šautuvų vamzdžiais, linkmina paniurusius šalmus. Šiltas, vos jaučiamas ryto vėjelis glamonėja pasitenkinimu dvelkiančius veidus.

Kulkosvaidininkų kuopos antroj gretoj žygiuojantis Maurukas sako:

— Per menką plauką vos nebuvo užmiršęs savo armoniką. Pačiu paskutiniu momentu atsiminiau...

Greta einantis iš kairės Valiulis nusijuokia.

— Kuriuo gi būdu pasiėmei ją?

— Gurguolėn padaviau. Manai, kuprinėn būsiu susilamdęs?!...

— Nedurnas tu, kaip žiūriu!...

Užpakaly einantis Žalėnas nusiskundžia.

— Jis armonika dar rūpinasi!... Aš galvoju, kaip čia reikės išlaikyti tas dvi žygio dienas, o čia kažkokiais vėjais užsiima. Pamatysim, kiek tau ta muzika rūpės, kai kojų pirštai į batus nusitrints!...

Maurukas atsisuka.

— Niekai, brolyti! Giedri nuotaika viską nugali! Neverta taip surūgusiai galvoti.

Valiulis prideda.

— Aiškus daiktas. Vienas malonumas toks žygis linksmiems vyrams!... O tu, Žalėnai, be reikalo nesigraudenk. Jei iš tikrųjų nusitrintum savo letenas ir nebegalėtumei paeiti — gurguole kaip ponas važiuosi. Žalėnas nebesako nieko.

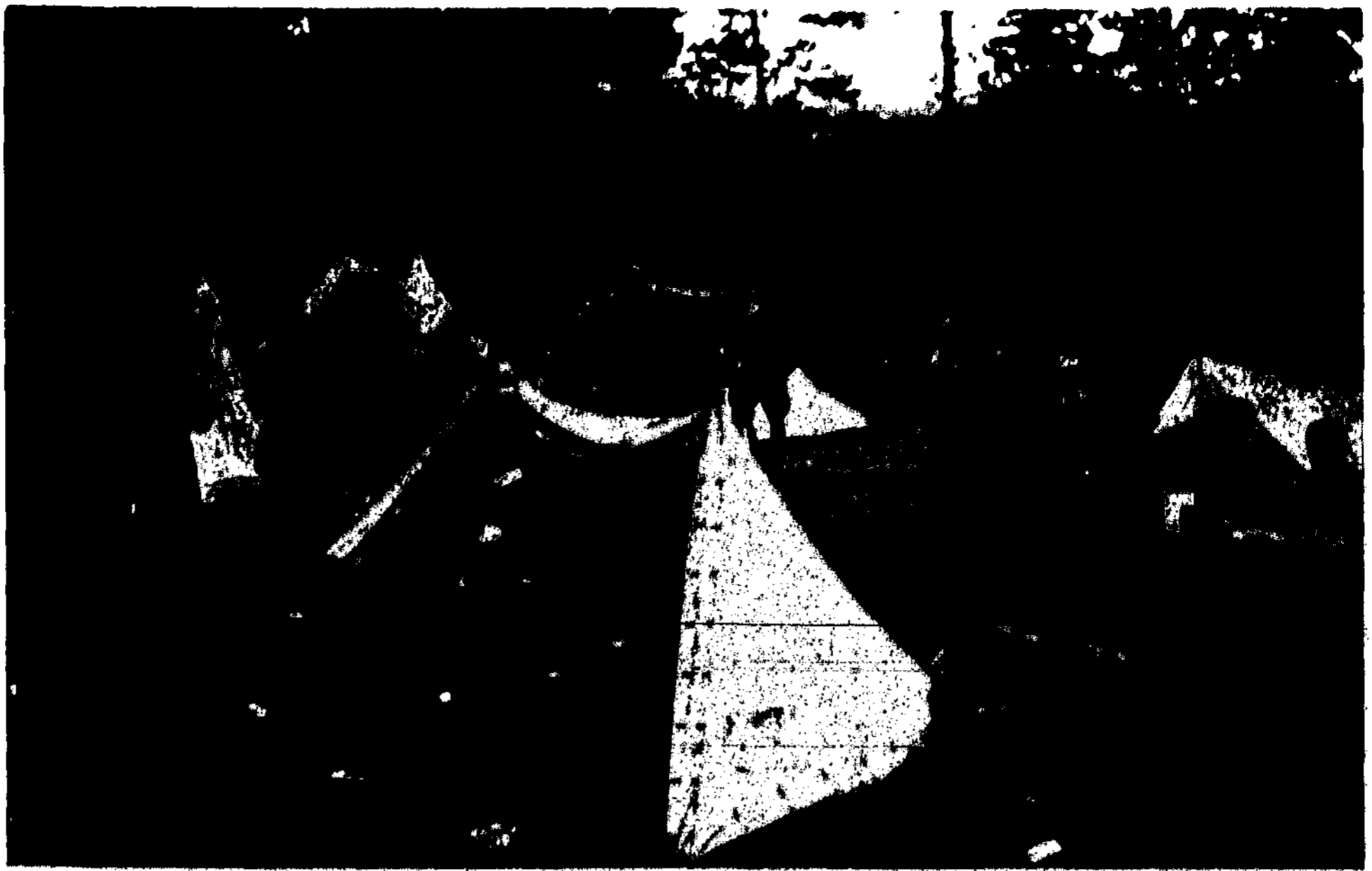
Saulė pamažu kyla į viršų ir leidžia karštesnius spindulius. Vieškelis pradeda dulkėti.

Žygininkai paima vieningais balsais dainą. Tos dainos garsai nusitrina žydinčiomis pievomis, pasiekia išmėtytas sodybas ir slopsta neseniai pradėjusių plaukti rugių laukuose. Saulės spinduliuose besimau-dą vėversiai nutilsta ir klausosi kurį laiką, tarytum norėdami savo giesmės simfonijai pritaikyti gaidą.

Palapinių statymas

Grigoro foto

Tarp palapinių

Šone, mažyčio upelio pakrančių karklynuose prabilsta piemenuko dūdelė. Minkštą, malonią melodiją užtraukia. Žygininkai, baigę dainuoti, įsiklauso. Susimąsto. — Tas dūdavimas jiems primena anas užpakalyj paliktas dienas, kada ir jie, lygiai kaip tas piemenukas, varinėjo paliekniais margą bandą.

Žygininkai pasitinka važiuojančius vežimus. Pūslėtos rankos tempia vadeles, suka vežimą į patį pakraštį ir pagarbiomis akimis lydi praeinančius vyrus. Kiti net kepures nusiima — sveikinasi, džiaugiasi. O basakojės moterėlės, einančios vieškeliu su ražančiu, pamiršta trupinti maldos žodžius ir susigriebia tik tada, kai žalsvi būriai pasislepia už vieškelio kalnagubrių ar miškingų užsisukimų. Vaikai uždeda ant kaktos dešinę ranką ir ilgai, ilgai saikstosi godžiomis akimis į pražygiavusius vyrus, visiškai nejausdami, kaip didelis uodas atsitupia ant neprausto kaklo ir sprogsta prisigėręs sotaus kraujo!

Tie žalsvi vyrų būriai kiekvieną kažkaip traukia, malonumu nuteikia.

O kareiviai žengia. Valandą žygiuoja, pailsi ke-lioliką minučių ir vėl į žygį. Taip per kiaurą dieną. Tik vidudienio metu porai valandų gauna poilsio.

Pamažu stumia į užpakalį ganyklas, pievas, miškus, kalnelius, upokšnius.

Baigiasi diena — saulė prisispaudžia prie dantyto miško viršūnių, žemė susikryžiuoja ilgais šešėliais.

Žygiuojanti dalis pasiekia gulintį prie ežero kaimą. Kai sudulkėję vyrai lėtai prie šio artinasi, samanos trobos suviršta žemyn galvomis į deimantinį ežero veidrodį — netikėtus svečius pamačiusios skuba pasipuošti.

Vietos žmonės maloniai sutinka priimti žygininkus naktigulto. Nediduko ūgio seniūnas padeda susitarti vadui su ūkininkais dėl daržinių.

Pirmasis kulkosvaidininkų būrys apsistoja pas seniūną, linksmi nusiteikusi, pasiturinti ūkininką.

Būrio vadas labai patenkintas — visi jo žmonės nugalėjo žygį, nė vienas nenusikraustė pasilepinti gurgolėn. Žalėnas ir tas, atkakliai užsispyręs, iki galo vyriškai ištesėjo.

Kaime nepaprastas subruzdimas. Visi skuba nusikratyti savo darbu, nes labai norėtų pasišnekėti, pasižiūrėti atvykėlių. Svečių atvykimu sujaudinti pie-

menukai niekaip nebesusigauo po kiemą su parginta banda. Jaunoms mergaitėms užkliūva už vartukų ar trobos kampų vandeniui sklidinį kibirai bei prirautų pašarinių žolių krepšiai.

Svečių atvykimas išmuša iš vėžių ramų kaimo gyvenimą.

Staiga pasigirsta vakarinio patikrinimo trimitas.

Iš visų sodybų pasipila žvaliai susitvarkę, kasdieniškoj uniformoj kareiviai. Kelios minutės — ir kaimo gatvėj tvarkingai išsilygiuoja trys kuopos. Rodo, kad nė nebūta jokio žygio — visų veidai šviesūs, ramūs, rūbai rūpestingai sutvarkyti, batai nuvalyti.

Išsirikiavusios kuopos sutraukia į patvorius visą kaimą. Niekas nebesirūpina savo darbais. Namų šeiminkės, ir tos palieka verdančius puodus ir bėga ten, kur susirinkęs viso kaimo augumas.

Žygininkų grupės vadui atvykus, patikrinimas prasideda.

— Liaugminas!

— Aš!

— Butkus!

— Aš!

— !...

Kaimo žmonės seka rimtai susikaupusius veidus, klausosi šaukiamų pavardžių.

Kuopų viršilos atraportuoja vadui apie žmonių sudėtį ir pasigirsta bendra komanda.

Maldai kepures nusiimk!

Vieningai suskamba giesmės žodžiai: Marija, Marija...

Kaimo žmonės iš karto nesusigauo, kas čia darosi. Senesnieji pirmieji susipranta: nusiima kepures ir pamaldžiai klaupiasi. Jūs paseka ir likusieji.

Šis vaizdas kareivius labai paveikia. Jie pamiršta savo nuovargį ir nuoširdžiai traukia giesmės žodžius, skęsdami gero, malonaus jausmo svaigume.

— Himnas!

Kaimiečiai sustoja plikomis galvomis ir išstovi visą himno laiką, tarytum suakmenėję, tarytum tie gluosniai pasakiškai gražaus vakaro apsvaiginti.

Patikrinimui pasibaigus, kareiviai skirstosi į paskirtas vietas. Kai kurie ima kalbėtis su vietos žmonėmis.

Bene seniausias iš viso kaimo sako nuoširdžiu, daugeliui girdimu balsu.

— Tai pamačiau!... Tai nudžiuginot, broleliai!... Nei Dievo, nei tėvynės nepamirštat! Kokia tvarka, koks susiklausymas, lyg pas biteles avilyj! Juk jūs mūsieji, mūsų pačių vaikai. Nebe anie, svetimieji... Tai nudžiuginot, mane seną nuraminot... Spiaut mus į visus priešus, tokius kareivius turint!... Ramiai galėsiu dabar gult į grabą, nors ši pat vakarą... Tai nudžiuginot, broleliai!...

Vienas iš karininkų prieina prie senio.

— Sakai, patiko, tėvuk?!...

Senis nušvinta, tos pagarbos susilaukęs, ir sako.

— Oi, patiko! Sunku ir nusakyti kaip patiko!...

Ir pradeda suvytusio veido senis pasakoti, kaip buvę anais laikais prie ruso. Tada jis nė sapnuoti nedrįsęs panašių dalykų, kaip šandie, matyti...

Prie seniūno daržinės susirenka kone visas kaimas — pirmasis kulkosvaidininkų būrys nesiskubina naktigulto. Maurukas atsineša iš gurguolės armoniką ir pradeda plėšyti šios šonus. Kitas eilinis ištraukia iš kažkur gitarą, o pats paskutinysis iš kairiojo sparno, labai vykusiai pritaria dviem aliumininiais šaukštais į katilėlio dugną.

Kaimo žmonės patenkinti šysposi, džiaugiasi...

Vienas sako.

— Tai patvarumas vyrų!... Visą dieną žygiavo, o atrodo kaip niekur nieko nebūta. Tai ažuoliukai!...

Seniūnas pasišneka apie kažką su savo žmona, prisiartina prie būrio vado, lyg ir nedrąsiai.

— Gal ponas karininkas pavelsit savo vyrams pasivaišinti... Matote, pas mane dvi statinaitės alaus yra iš seniau užsilikusios. Nors patys niekai dėl tokio būrio, bet vis po kokią stiklinę kiekvienam išėitų...

Karininkas nusišypso. Jis mato, kad ūkininkas labai nuoširdus ir užsigautų, nemaloniai pasijaustų, jei šios vaišės nebūtų priimtose. Sutinka.

Alaus išteko kiekvienam po dvi stiklines. Pats seniūnas ir kiti ūkininkai parūpina prie alaus ir kitų dalykų: sūrių, dešrų ir kitų užkandžių.

Susidaro nepaprastai gera nuotaika. Pareikštas kaimo žmonių nuoširdumas sukelia kareivių širdyse gilią padėką. Kažkoks naujas, galingas ryšys susieja uniformotus ir kaimo žmones tame nepaprastame dvasių pakilime.

Pasigirsta trimitas miegoti.

Kareiviai dingsta daržinėse, o kaimo žmonės pamažu, džiaugsmingais išpūdžiais besidalindami, grįžta į savo pirkias.

Kaimą apkabina svaigios miego rankos.

Kažkur ganyklose suklykia pabudusi pempė, jauname beržyne prabilsta perkūno oželis.

Iš to paties beržyno išlenda raudonas pilnaburnis mėnuo ir nutiesia auksinį tiltą per mėlynai žalsvą ežerą.

Juo. Žu.

Stropiau prižiūrėkime ginklus

Ginklas ir karys tai dū neišskiriami bičiuliai ne tik karo, bet ir taikos metu. Atimk iš kario ginklą — jis paliks nebe karys, bet paprastas eilinis pilietis. Ginklas lydi karį kiekviename žingsnyje, jis saugo jį nuo priešininko ir reikale apgina jo gyvybę bei valstybės turtą.

Ginkle glūdi visas kario džiaugsmas, moralinis tvirtumas, todėl jį turi būti kreipiamas didžiausias dėmesys. Vad., karys, vartodamas ginklą taikos ar karo metu, turi rimtai įvertinti jo reikšmę ir atitinkamai jį branginti. Ginklą branginti reikia ne tik dėl to, kad jis reikale apgina mūsų gyvybę nuo priešininkų, bet ir dėl to, kad jis valstybei daug kaštuoja.

Vienas šautuvas kaštuoja kelis šimtus litų, o kiek tokių šautuvų reikia apginkluoti visai kariuomenei? Atsimenant gerai, kad mūsų šalyje nėra metalų, iš kurių galėtume gamintis ginklus, tenka labai atidžiai ir stropiai žiūrėti į mūsų vartojamuosius ginklus ir juos nepaprastai branginti, gerbti.

Kaip į visą Lietuvos valstybės turtą, taip lygiai ir į ginklus turime žiūrėti, kaip į visų lietuvių - karių turtą, kurio nieku būdu nevalia naikinti, gadinti, laužyti, trunkyti. Turime tvirtai įsidėmėti, kad ypatingai daug lėšų ir vargo prireikė, kol Lietuva galėjo apsirūpinti ganėtinu skaičiumi ginklų, tai ypatingai pabrėžtina pirmomis Lietuvos nepriklausomybės kūrimosi dienomis.

Prisimindami tokią skaudžią ginklų praeitį iš pirmųjų Lietuvos nepriklausomybės dienų, šiuo metu mes turime ginklus įvertinti, kaip sunkiai įgytą valstybės turtą, ir su atitinkama pagarba turime juos

branginti bei saugoti. Ne veltui ir ginklų statutuose pabrėžiama: „Ginklą gerbk, švariai užlaikyk ir vartok tik būtinam reikalui esant!“ Kiekvienas ginklas, patekdamas į kario rankas, uždeda tam kariui šventą pareigą tą ginklą saugoti, prižiūrėti, valyti ir vartoti tik būtinam reikale. Šitas savo pareigas turi gerai žinoti kiekvienas karys ir jas pildyti. Nesąžiningas ir nerūpestingas sakytojų pareigų atlikimas daro valstybei (kartu ir kariuomenei) milijoninių nuostolių. Kiekvienas karys turi tvirtai žinoti, kad įvairios oro atmainos (lietus, sniegas, šaltis ir t. t.) veikia ginklus (jie pradeda rūdyti), o laiku neišvalytam ginkle palieka rūdžių žymės, nuo kurių genda ginklai. Todėl po kiekvienos pamokos, ypač po šaudymo pratimų, reikia gerai, stropiai išvalyti ir sutepti.

Kuo daugiausia ginklai nukenčia poligone, jeigu dažnai lyja. Ten šautuvai gauna daug smėlio, lietaus, o palapinėse taip pat mažai kuo pasikeičia jų aplinkuma, ypatingai jie nukenčia dar ir dėl to, kad čia mažesnė ginklų tikrinimo kontrolė. Čia šautuvai, nekalbant apie kitus metalinius daiktus, įgauna akiplėšišką patraukimą rūdyti, su kuriuo labai sunku kovoti.

Šiaip ar taip kalbėsime, ginklus mes turim nepaprastai gerbti, mylėti, branginti, nes jie saugo ir gina mus nuo priešų. Pati ginklų valymo technika, būdai plačiai nurodomi ginklų statutuose, tik reikia jų griežtai prisilaikyti.

Kariai, gerbkime ginklus, nes tik jais atremsime priešus, kai pašauks tėvynė pavojaus valandą.

Ats. j. ltn. J. Sinickas

Feljetonas

Vandens sporto pažiba

Jei žmogus labai kultūringas, tai, sako, vandens ir muilo labai daug suvartoja. Po maudymosi kitas net keliais kilogramais palengvėja, oda visu centimetru suplonėjanti ir kvėpuoti esą galima ne tik pro nosį, bet ir pažastimis.

Visa tat, žinoma, dalykai gražūs ir naudingi ir bepigu tokiems laimingiesiems, kurie gimė kur nors netoli Girstupio ir geldoje pirmąsias jūrininkystės praktikos pamokas atliko, o kai eilinis Rapolas Švirškėtas, tai šiuo atveju, galima sakyti, tikras gamtos posūnis.

Kūdra namie maža, vos iki pusės blauzdų, varlės muzikantės mauruose per dienas kukuoja ir muilo ten joki artelninkai nedalinėja, o tėvas, būdavo ir sako:

— Plaukti nori, tai duonos plutų, žuvų pūslių ir plaučių valgyk, vandens paviršiumi raitysies.

Pasirengimas ir sąlygos vandens sportui, kaip matote, nekokios, į kūno kultūros, grožio ir jėgos viršūnes šitaip neįkopsi, kalnų nenuversi.

Taigi ir nuvykome šiomet į poligoną.

Puiku aplinkui: palapinės eilėmis išrikiuotos, uodai vakarais apie ausis meilinas, smėlio kartais už užkulnio užbyra ir Neris sraunusis stačiai panosėje. Išsimuiliuoti, įsibrisk į Nerį ir kultūrėk, nors iki kaklo. Tai ne gyvenimas, o stačiai limonadas su sviestinėmis bulkutėmis!

Nuėjome ir mes į panerį sąnarių nuo prakaito išskalbti. Viršila papirosą užsirūkė, grandinis bankrutką susisuko storą, kaip sviedinį, o Švirškėtas Rapolas, nebagėlis, ant kranto stovi ir kinkomis virpina, į vandenį žiūrėdamas.

— Tu, sako grandinis, kurių priežasčių dėliai vandens purtais? Suvalkietis gal, sako, esi?

— Taip, — sako Švirškėtas, — Alvito parapijos, tamsta grandininke. Šlapias čia tas vanduo, regis.

— Apgailestauju, — nusišypsojo viršila, — labai apgailestauju, bet džiovinto ir sauso vandens iš intendantūros dar negavome.

O patsai tuo tarpu kairiaja blakstiena mirktelėjo šalia stovintiems vyrams: atseit, griebkite tą sausu-

6 p. p. 1-os kuopos aukščiausias ir mažiausias

mos padarą, vyrai, ir pamurkdykite Neryje gerokai.

Čia ir įvyko tai, kas įvykti turėjo. Sudulkėjo krante smėlys, paskui lyg kažkas mirties kilpą darė, lyg nuo turniko šokdamas vertėsi, o pagaliau supliušėjo vanduo ir pasigirdo juokas.

— Nežudykit, broliukai, vienturčio pasigailėkite... Ui, ui, ui, — girdėjosi Švirškėto maldavimai ir juokas.

Paskui, žinoma, dejonės nutilo, kur nenutils, nes Švirškėtas patsai nardė ir įsikibęs rankomis į dugną pasispardydamas dirbo salto mortales ir ilgąsias plaukimo distancijas.

— O vis dėlto, — sako jis išlipęs iš Neries, — vis dėlto šlapias vanduo visai malonus dalykas.

— O ką tu ten, Švirškėtai, — juokauja grandinis, — ką tu ten dugne matei?

— Nieko ypatingo: žuvytės kelios pro nosį pranėrė. Viskas tvarkoj, o kada vėl eisime maudytis?

— O banginio nematei? — tyčiojasi Kapočius, tas, kuris panardino.

— Mačiau, sako, ir banginį mačiau. Po papirosą dugne dar surūkėva, apie mėlynųjų puolimą pasišnekėjova, o tau banginis liepė pasakyti, kad blogai per turniką vertiesi ir kad plaukdamas rankomis į dugną pasitverdama, nesididžiuotum plaukiojimų čempionu, ot ką, Kapočiau! — atšovė Švirškėtas.

Čia, žinoma, Kapočių lyg į kaliošą pasodino. Nusisuko jis, nusispiovė ir pikta sumurmėjo:

— Tai ir išmokyk kitus plaukioti! Kitą kartą jis ko gero ims pasakoti, kad su undinėms dugne klumpakojį šoko

Įdomus dalykas, vyrai, tas šlapias vanduo.

H. Trakutis

Vandens malonumai vasarą

A. Valančiaus foto

Karinis mokinių parengimas pradžios mokyklose

Atspariausias karys, kuriam iš mažens įkvėpta karinė dvasia

Jau vieną kartą „Kary“ buvo rašyta apie būtiną reikalą pradžios mokyklose įvesti karinio parengimo pamokas, bet į šį iškeltą klausimą mūsų spauda ne-reagavo, o švietimo ministerijoj bei kitose atitinkamo-se įstaigose kažkodėl iki šiol į tai neatkreipta tinkamo dėmesio.

Mokinių kariniu parengimu pradžios mokyklose reikia labai susirūpinti, nes atspariausias karys kovos lauke yra tas karys, kuriam iš pat mažens įkvėpta karinė dvasia. Tokio auklėjimo reikšmę ir svarbą ypatingai mokėjo ir moka įvertinti vokiečiai. Ten net gramatikos vadovėliuose yra pamokymų — kaip tapti gerais kariautojais ir kodėl tas karas reikalingas. Toks auklėjimo metodas didžiojo karo metu parodė savo teigiamą pusę: vokiečių kariuomenė buvo nepalaužiama ir visų karo specialistų pripažinta idealine kariuomene. Tik per mokyklas vokiečiai sugebėjo įkvėpti savo kariams, kokią reikšmę turi tautai ir valstybei kiekvieno individo pasiaukojimas ir jo kova dėl tėvynės. Vokietijoj karinis mokinių parengimas pradžios mokyklose aukštai pastatytas ir dabar. Daug dėmesio kreipiama į vaikų karinėj dvasioj auklėjimą ir kitose valstybėse. Tik Lietuvoj toje srityje beveik nieko nedaroma.

Žinoma, Lietuva nėra imperialistinė valstybė, o visuomet trokštanti taikos, bet reikia atminti, kad mes gyvename tarp dviejų didelių valstybių, kurios mielai sutiktų pagrobti mūsų kraštą, jei tik galėtų. Todėl Lietuvai, esant tokiose aplinkybėse, būtinai reikia karinį pasirengimą pastatyti net aukščiau, ne-

gu tose valstybėse. Mums privalu visa tauta taip išauklėti, kad visi kaip vienas greičiau sutiktų mirti, negu nešti svetimųjų jungą. Atminkime, kad apginsime savo laisvę tik gerai mokėdami naudotis ginklu. Mums svarbu, kad mokėjimas nuo priešų gintis mūmyse būtų tartum įgimtas. O tokių pasėkų galima susilaukti tik tuomet, kai vaikai nuo pradžios mokyklos suolo bus mokomi karo dalykų. Šiame darbe rezultatai būtų labai geri, nes nuo 10 metų berniukai turi įgimtą palinkimą prie karo mokslo.

Mūsų valstybėje karinės prievuolės atlikimo laikas labai trumpas, o kadangi kariuomenėje dar lavinami jaunuoliai ne vien tik iš karo dalykų, tad, savai me aišku, kad tokio karinio pasirengimo nepakanka. Labai naudinga būtų, jei netolimos ateities Lietuvos kariuomenėje būtų tik kariškų žinių pagilinimas, o ne pagrindinis jų mokymas.

Ne paslaptis, kad labai gerai karo mokslą supranta tie naujieji kariai, kurie priklausė prie šaulių sąjungos ar aukštesniosiose mokyklose mokėsi kariškų dalykų. Bet, kadangi ne visi yra šaulių Sąjungos nariai, o aukštesniausias mokyklas lanko palyginti mažas skaičius, todėl būtina reformuojant pradžios mokyklas, įvesti jose ir karinio mokslo pamokas. Daug atsargos karininkų yra pradžios mokyklų mokytojais, todėl valstybei karinis mokinių lavinimas daug nekainotų. O jei ir tektų kiek lėšų išleisti būtiniausiems dalykams, tai reikia atminti, kad dėl to nauda bus keleriopai didesnė.

V. K-kas

Būsimieji mūs pavaduotojai

Klevicko foto

Pažinkime savąjį kraštą

Karyje jau daug buvo rašyta apie keliones bei ekskursijas po savo kraštą. Jau daug buvo nurodyta būdų, kaip atlikti tos kelionės. Čia pakalbėsime apie naują būdą, kurio iki šiol dar nieks nesikėlė.

Kaune neseniai įsisteigė „Lietuvos Turizmo Sąjunga“. Jai kaip tik ir rūpi geriau supažindinti visuomenę su savo kraštu. Ji pasiryžo per tuos tris vasaros mėnesius suruošti ekskursijas į visas Lietuvos įdomesnes vietas bei pajūrį. Jos nustatyta šios vasaros ekskursijų tvarka yra tokia:

Į Zarasus — VII. 8; Alytų — Varėną — VII. 15; Vištytį — VII. 22; Liškiavą — VII. 29; Dusetas — Antalieptę — VIII. 5; Telšius — Varnius — VIII. 12; Anykščius — VIII. 15; Šatrijos kalną — VIII. 19; Rambyną — VIII. 26; Šiaulius — Būbius — Kelmę — IX. 1; Šilavą — Tytuvėnus — XI. 8—9.

Be to, nuo liepos 1 d. iki rugsėjo 1 d. prieš kiekvieną šventadienį rengiamos ekskursijos į Lietuvos pajūrį. Bus aplankytos visos žymesnės ir įdomesnės pajūrių vietos, pav.: Palanga, Klaipėda, Nida, Juodkrantė, Šventoji, Giruliai ir t. t.

Dar liepos mėn. pabaigoj bus surengtos dvi ekskursijos aplink Lietuvą.

Provincijoj, jeigu susidaro nemažiau kaip 20 žmonių sąjunga, gali išrūpinti ekskursijai kelionės papiginimą bei duoti savo vadovus. Atvykstant ekskursijai į Kauną, sąjunga gali juos pasitikti ir nurodyti patogius butus bei nakvynės vietas.

Sąjungoj taip pat galima gauti visą ekskursijų literatūrą bei naudingų patarimų kelionėms.

Toji sąjunga daug kuo gali padėti ir moksleiviams. Susidarius moksleivių būriui iš 10—20 žmonių, sąjunga gali išrūpinti kelionės papiginimą bei duoti savo vadovą. Negalint susiburti į didesnius būrelius, galima keliauti ir pavieniui. Iš aukščiau duoto plano galime pasirinkti, kur vykti ir prieš ekskursiją užsirašyti sąjungos būstinėje (Laisvės al. 14a).

Kaip matome, keliavimo būdų yra įvairių, tik reikia turėti gero noro ir tvirto pasiryžimo.

Z. Bartaška

LENKŲ KARIAI NUTAUTINIMO DARBE

Kasmet Vilniaus krašte lietuvių lenkų pademarklinių per vasaros atostogas yra įrengiamos kariškosios stovyklos, kuriose trejetą mėnesių stovyklauja „poznančikai“ skautai ir įvairios kariškos mokyklos. Tų „stovyklautojų“ tikslas — kuo daugiau nutautinti ir sulenkinti pakraščių gyventojus ir drauge juos suartinti su lenkų kultūra, tradicijomis bei kariškosiomis dainomis. Šių metų tos stovyklos jau veikia ir kariškoji lenkų jaunuomenė — šauliai ir skautai, o taip pat ir kariuomenės dalys atvežamos iš Lenkijos gilumos. Trakų pasienyje atkelta į stovyklą Chelm'o karo mokykla, kuri čia prabus iki rugpiučio vidurio. Į šią stovyklą yra atvykusi ir Lvov'o karo mokykla, kuri kiekvienas vasaros atostogas praleidžia vasarodama Vilniaus krašte. Dar turės atvykti iš Mazovicų Ostrav'o puskarininkių mokykla.

Tie stovyklautojai apgula lietuviškus kaimus, baugindami kaimiečius, kad jie ir nemanytų apie Lietuvą, todėl lietuviai ir pasižiūrėti neatvyksta.

ORO SKAUTAI LENKIJOJE

Paskiausiai lenkų skautų tarpe labai išsiplatino susidomėjimas planerizmu ir toje srityje jau daug pasiekta. Varšuvoje atidarytas lenkų skautų aero klubas, įvairiose Lenkijos vietose skautams organizuojami specialūs kursai ir, be to, daug skautų turi nuosavus planerius.

Pažymėtina, kad tarptautinėje stovykloje, Jamboree, Vengrijoje, kuri įvyko pereiną vasarą, iš Lenkijos dalyvavo visa oro skautų draugovė su keliais planeriais.

KARIŠKOSIOS LENKŲ JAUNIMO STOVYKLOS

Kaip rašo „Gazeta Wakacji Młodzieży Polskiej“, lenkų jaunimo kariškųjų stovyklų 1933 metais vasarą buvo 1140 su 25.500 jaunuoliais. Viso išstovyklauta 280.000 dienų. Daugiausia stovyklavo lenkų skautai ir šauliai.

J. Bijūnas

Sargybinis poligone

Tamsa mėlsvai laukus nudažė,
Danguj žvaigždžių prikabinėta,
Tylios nakties tyliam peizaže
Žingsniuoja kario siluetas.

Akyse pareigos jautimas,
Lyg klaikumoje spindulys, —
Jis nepabūgs audrų šėlimo,
Net jeigu kulkomis nulis.

Tvirtai suspaudęs plieno brolių,
Rasotą žolę žingsniais žymi,
Budrus jo žvilgsnis aižo tolių,
Kur pušys kupetom parymę.

Jis vienas su savą jaunyste
Nakties glėbyj mėlsvai žaliam —
Nors čia pats pragaras atklystų,
Jisai užstotų kelią jam.

Ir kol aušra rytus nudažo,
Su pareiga širdin įlieta,
Tylios nakties tyliam peizaže
Vis vaikšto kario siluetas.

Jonas Docius

TAIKLOS ŠAULIAI

Slavikų (šakių apskr.). Birželio 15 d. Slavikų, Bunikių ir Turčinų šaulių būriai, dalyvaujant rinktinės vadui Slavikų kalnuose atliko pavasario šaudymo pratimus kovos šoviniams. Buvo atlikta trys pratimai: 50 metų gulom, be atramos, 70 metų, gulom nuo atramos ir 50 metų stačiom. Kiekvienam pratimui po 3 šovinius. Kiekvienas šaulys stengėsi tinkamai sunaudoti visus šovinius ir išmušti daugiausia taškų. Nors šaudymui sąlygos buvo blogokos, pūtė iš šono stiprus vėjas, bet trumpos distancijos leido visiems šauliams išmušti nemažai taškų. Neprastai šaudė ir dar netarnavę kariuomenėje šauliai, kurie šaudė pirmą kartą. Visose distancijose įvykdė sąlygas, gavo dar pakartotinai šaudyti. Geriausiai šaudė ir daugiausia taškų surinko Slavikų šaulių būrio vadas ats. vyr. pusk. G. Švarplaitis. Šių metų šaudymo rezultatai žymiai geresni už kitų metų.

A. Tautgirdas

PRIEŠLĒKTUVINĖS APSAUGOS SAJUNGA VOKIETIJOJ

Vokiečiai paminėjo savo krašto priešlėktuvinės apsaugos sąjungos (Reichsluffschutzbund — sutrumpintai R. L. B.) metinės sukaktuves. 1933 m. įsteigta sąjunga turi jau arti 2½ milijonų narių, iš jų 600.000 gyvena Berlyne. Plačiai pastatytas instruktorių mokymas ir propaganda. Ypač kreipiamas dėmesio į moterų parengimą, iš jų daugiausia, rengiami namų priešlėktuvinės apsaugos vedėjai (Luffschutzhausewarte). Karui prasidėjus, vyrai eis į frontą, moterys pasiliks užpakalyje. Smarkiai vedamas ir hitleriško jaunimo parengimas apsaugos reikalams.

Netrukus numatoma patiekti vyriausybei priešlėktuvinės ir priešdujinės apsaugos įstatymo projektą. Sąjunga nori padidinti narių skaičių iki 8.000.000 žmonių.

Svarbu šaulių būriams

Dažnai gauna „Kario“ administracija skundų iš šaulių būrių, kad „Karys“ nepunktualiai gaunamas, o kitos savaitės ir visai negaunamas.

„Kario“ administracija praneša, kad šaulių būriai dėl „Kario“ negavimo kreiptųsi į L. Š. S. tautinio auklėjimo ir propogandos skyrių, kuris šaulių būriams „Karij“ ekspedijuoja.

Komplektams papildyti nemokamai „Karys“ nebus siunčiamas.

KARIUOMENĖS GYVENIMAS

ŠI KARTA ORIGINALIAI PASIRODĖ RYŠININKAI

Birželio 30 d. pagal įsigalintą tradiciją (rengti tikrai kariškas pramogas, įtraukiant į tą darbą ir eilinius karius) vytenininkų ryšininkai surengė pulko lankoje, Pašešupy, įdomią kariškai originalią gegužinę. Gausią gegužinės programą atliko patys kariai, parodydami ne tik puikų savo fizinį miklumą, proto gabumus, bet ir savo kariškos specialybės žinias. Programos buvo: monologai, eilėraščiai, kuplietai, sportas, komiški magikos numeriai, ryšininkų telefonistų, optikantų, ryšių šunų, karvelių lenktynės, kariška misterija „Į Vilnių“ ir šokiai. Iš įdomesnių dalykų buvo ryšininkų sportas ant įrankių. Čia parodyta gana daug ir šiurpių momentų. Žiūrovai galėjo pasigerėti puikiai išlavintais, lanksčiais karių kūnais, kurie, rodos, jau iš priginimo sukurti viet tik akrobatikai, o iš tikrųjų tas kūno valdymas dažniausiai įgyjamas tik kariuomenėje.

Įdomu buvo stebėti ryšininkų telefonistų, optikantų, ryšių šunų lenktynes — įvairūs ryšiai buvo greit ir teisingai atlikti. Telefonistai bematant, nors ir buvo įvykusi techniška kliūtis, atsiuntė stebėtojams nuoširdžią telefonogramą. Atlėkė greit su pranešimais ryšių šunes, po to kiti karių „keturkojai draugai“ pargabeno kovos šovinių, vaistų, porą karvelių, o optikantai, net iš už kilometro, siuntė šviesos signalus.

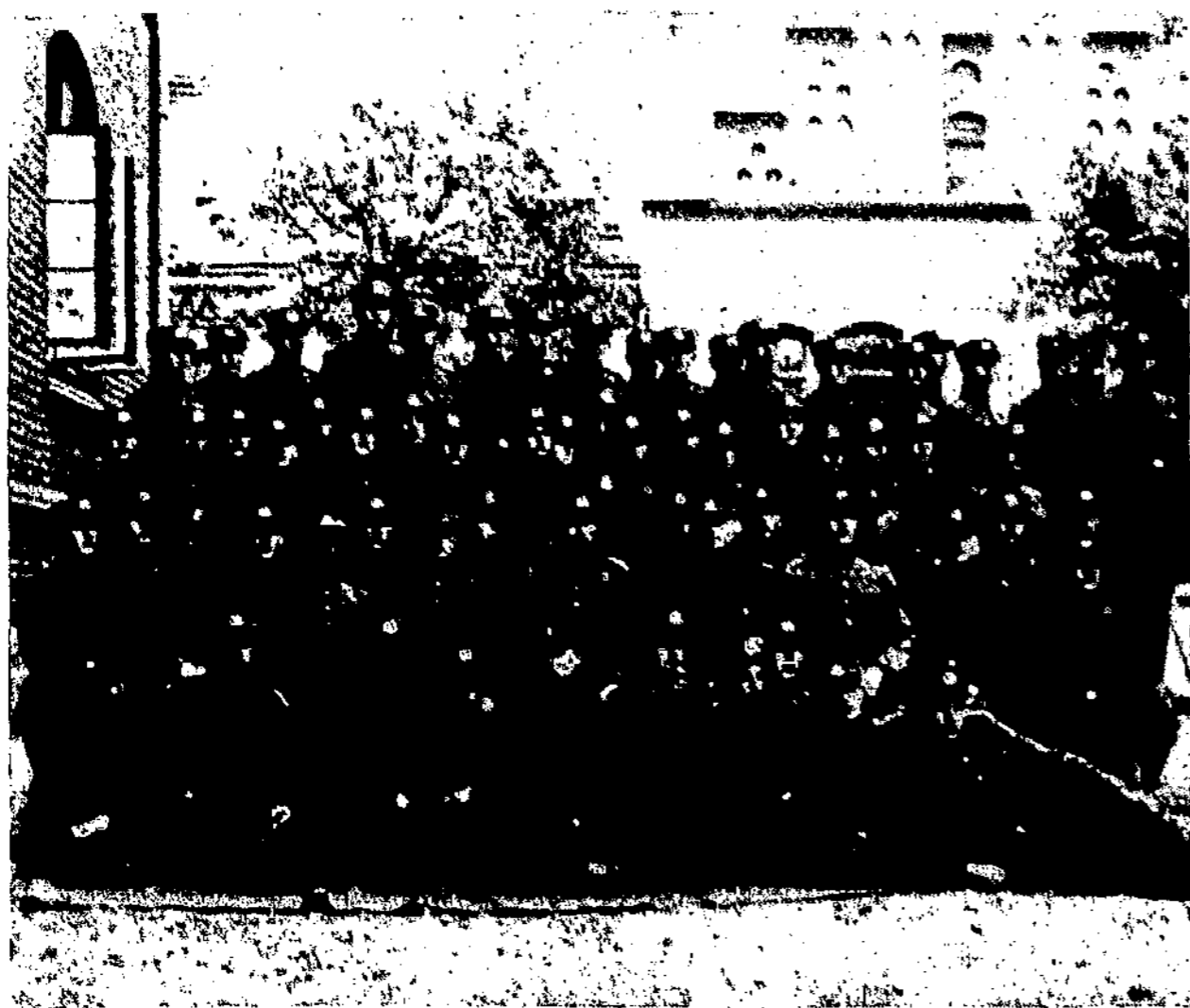
Kariškoji misterija „Į Vilnių“ taip pat labai nusisekė. Gražų įspūdį didino natūraliai taršką kulkosvaidžiai, šautuvai, sprogstančios granatos, rakietos — gavosi tikra kautyinių garsų simfonija. Nors programa truko kelias (6) valandas, tačiau atsilankę nenuobodžiavo ir džiaugėsi gražiai, tyrame ore pasilinksminę. Bravo, ryšininkai! Laukime ir kitų kuopų panašiai parodant savo gabumus.

Degulių Paulius

SUPAŽINDINO SU ORO MILŽINAIŠ

Birželio 26 d. 8 p. K. K. Vaidoto p. kareiviai, vadovaujami pulko vado padėjėjo, buvo nuvesti į Zoknių (šiaulių eskadr.) aerodromą, kur buvo supažindinti su lėktuvais. Ypač didelį susidomėjimą parodė jauni kareiviai, kurie su didžiausiu atidumu iš klausė eskadrilės karininkų paaiškinimų bei nurodymų apie lėktuvų reikalingumą, jų paskirtį, jų valdymą ir skraidymą. Be to, apžiūrėjo pačius lėktuvus ir pamatė bandomuosius skraidymus.

Po to buvo duota galimybės paskraidyti atskiriems žmonėms — viso 8 skraidymai. Iš jų du karininkams, du pusk. ir

6-jo p. P. K. Margio pulko I-ji mokomosios kuopos laida. Vidury pulko vadas gen. št. plk. Lanskoronskis.

Dzicevičiaus foto

4 jaun. kareiviams. Norinčiųjų skristi atsirado labai daug, ypač jaunųjų kareivių, tai aiškiai rodo, kad aviacijos propaganda giliai pasiekusi kaimą ir turi atkreipti į save visų jaunuolių dėmesį. Ir kaip gi nesukti? Juk kiekvienam didi garbė ir malonumas pakilti į žydrąją padangę, kartu su paukščiais konkuruoti.

Grįžus namo, visų kareivių pasikalbėjimo tema pesimiška: tik vien apie lėktuvus, skraidymą ir kitus su tuo susijtus malonumus.

Kariai, ypač jaunieji, ilgai bus dėkingi savo vadams už surengtą jiems tokią įdomią ir naudingą ekskursiją.

Ptr. B. Akintis

ANKSTYBA NEMUNO AUKA

Birželio 25 d. auto rinktinės mokomoji kuopa nuvyko į Nemuną maudytis. Keli kariai, paėję kelioliasdešimt metrų, pateko vandens išnešton duobėn, nustojo savitvarkos ir pradėjo skęsti. Kiti šiaip taip išplaukė, o vienas, eilinis Valtys Pijus, pasinėrė į Nemuno bangas. Atplaukė gelbėjimo laivelis, bet išskylančio skęstančio nesuspėjo nutverti. Tolesnės pastangos surasti skenduolį buvo bergždžios.

Eil. Valtys P. prieš kariuomenę buvo laikinosios sostinės taksio šoferis, o kilęs yra iš šakių apskr. Buvo jis paveikslingas ir drausmingas karys ir daug žadėjo duoti savo tėvynei.

A. J.

MŪSŲ DŽIAUGSMAI IR RŪPESČIAI

Kai tik atvyko jauni kareiviai, gyvenimas auto rinktinėje smarkiai pagyvėjo, nes tarp jų atsirado daug įvairių profesijų specialistų. Štai susidarė stygų orkestras, kuris švelniais garsais linksmina net visą rinktinę. Paskiau atsirado neblogai spardančių futbolą ir, laikui slenkant, žada sudaryti komandą, kuri galėtų net su kaimyninėmis dalimis porungtyniauti.

Atliekamu laiku klubas pilnas šachmatistų ir literatūros mėgėjų. Su laikraščiais dar pusė bėdos, bet su šachmatais ir kitais žaidimais — liūdniau, nes yra tik po vieną ekempliorių ir tas pats nebetinkamas, nes kai kurios figūros sužalotos ir prašosi jau į atsargą. Biblioteka visiškai uždaryta, nes vyksta „amžina“ revizija. Tikimės, kad grįžęs iš atostogų švietimo vadovas kreips daugiau į tai dėmesio.

Mokomiečiai su „Bencais“ ir „Fordais“ „zigzuoja“ po Kauno asfaltą. Kiti dirbtuvėse prakaituoja, šlifnuodami vožtuvus ir kitus dalykėlius, nes greitai prasidės „baisieji“ egzaminai. Jauni kareiviai laukia jau priesaikos, kad greičiau galėtų patekti į mokomąją, nes visiems rūpi greitieji „Harliukai“ ir sunkieji „Komnikai“.

Dėdė Jokūbas

GRAŽIOS TRADICIJOS

Birželio 24 d. geležinkelio kuopa savo miške minėjo joniškas, kuriuose gausingai dalyvavo jaunimas iš Radviliškio ir jo apylinkių. Nekalbant apie vaidinimą ir kariškas dainas, dėl kurių buvo triukšmingai plota, kariai radviliškietiškus supažindino ir linksmai nuteikė ligi šiol čia negirdėta skudučių muzika.

Senoviški drabužiai, „skarotos senių“ barzdos ir senoviškos skudučiuojamos liaudies dainelės, pasak vieno dalyvio, „pavelkė žila senovė“. Viskas, girdi, labai romantiškai išrodą. Šią programos dalį teko ištiesai pakartoti.

V. p. Gabševičius

GAISRININKAI IŠGELBĖJO MILIJONUS

Š. m. birželio 27 d. 9 val. 15 km nuo Tauragės užsidegė Jurbarko miškas, t. y. Jurbarko miškų urėdijos šilinės girininkijos. Apie gaisrą pulko vadui buvo pranešta lygiai 12 val. Pulko vado įsakymu išvyko 80 gaisrininkų k-da. Nuvykę į gaisro vieta ir pamatę liūdną vaizdą, kad mūsų milijonai litų virstą dūmais, jie ėmėsi smarkaus darbo, bet kadangi gaisras buvo įsigalėjęs dideliame plote, teko gerokai padirbėti ir padedant Tauragės miesto gaisrininkams ir piliečiams, gais-

ruš toliau plėtotis buvo užkirstas kelias tik 20 val. 16 m. Pasiteiravus pas Jurbarko miško girininką, koks plotas miško išdegė ir kas čia kaltininkas, apskaičiuota, kad išdegė per 500 ha, o kaltininkas greičiausiai bus neatsargūs piliečiai. Jei ne kariniai, kurie su noru ir atsидėjimu dirbo, tai dar keli milijonai litų būtų virte dūmais.

Sanit. pulk. M. Grinius

POLIGONO KOMENDANTŪRA ĮSTEIGĖ FUTBOLO KOMANDA

Šių metų pavasarį Gaižiūnų poligono komendantūroje įsteigė futbolo komanda. Ši komanda, poligono komendanto plk. Šmidto globojama, nuolat stiprėja ir prieš atvykusius karo pratimų atlikti svečius neprastai pasirodė. Su įvairio-

Gaižiūnų poligono komendantūros futbolo komanda su savo globėju plk. Šmidtu ir ūkio vedėju lt. Planušiu

mis kariuomenės dalimis (esančiomis poligone) jau sužaidė 6 rungtynes, iš kurių 4 laimėjo, o 2 pralaimėjo; bendras golų santykis 15:8 komendantūros k-dos naudai. Paskiausiai prieš ganą stiprią II-ios stovyklos rinktinę laimėjo aukštu rezultatu 8:1, ir liepos 2 d. poligono favoritą 4 pėst. pulką suplikė 1:0 savo naudai.

Be to, rungtynės šventadieniais poligone esantiems kariams ne maža pramoga. Tai rodo, kad rungtynių žiūrėti susirenka beveik visi laisvi nuo tarnybos kareiviai ir daug karininkų. Geram žaidimui parodyti truputį kliudo nelygi aikštė, bet tuo tarpu poligone sunku geresnę įsirengti.

KĖSTUTININKŲ MOKOMOSIOS KUOPOS EGZAMINAI

Birželio 27 d. pasibaigė kėstutininkų mokomosios kuopos XXV laidos egzaminai. 28 d. 10 val. mokiniai išsirikiavo pulko aikštėje, kur pulko vadas pasakė gražią kalbą, pabrėždamas naujesiems mokytojams (kadrams) jų atsakomybę naujose pareigose ir jų svarbą tautai.

12 val. kuopos mokiniai, dalyvaudami pulko vadui, egzaminų komisijai ir aukštesniems pulko karininkams, valgė pietus. Čia pulko vadas įteikė labai gerai išlaikusiems egzaminus po dovanėlę — po laikrodį. Pirmuoju išlaikė grand. Plai pa Kostas, kilęs iš Kretingos apskr., Platelių valsč., Dovainių kaimo, antruoju — grand. Pakalnis Viktoras, kilęs iš Kauno miesto ir trečiuoju — grand. Bartas ka Leonas. Jie visi trys ir gavo dovanas.

V. p. Grigalavičius

P. L. P. KARO MOKYKLA — 3 ART. PULKAS 2:2

Tarp šių dalinių jau šiemet įvyksta, rodos, ketvirtos rungtynės, kurios nė šį kartą nepadėjo nustatyti komandų pajėgumą šioj srity. Pavasario metu kariūnai, rengdamiesi prieš universitetą Prezidento taurei laimėti, ypatingai gražiai žaidė. Treningas, kurį veik 3 kartus per savaitę vedė, buvo da- vęs gražių laimėjimų ne tik prieš Kauno įgulos dalių komandas, bet gerai pasirodė kariūnai ir su aukštosios lygos komandomis. Šį kartą kariūnams trūko energijos ir noro. Puolimas dėsė prie vartų ir vos vos išvengė pralaimėjimo. Tempas, kurį anksčiau teko matyti, pranykęs. Nevertėtų gerai komandai taip greit smukti. Šiaip rungtynės buvo vietomis įdomios. Referavo kpt. Draugelis.

MAZOJO KALIBRO KOMANDA I LATVIJA

Po pravesių kontrolinių mažojo kalibro šaudymo rungtynių galutinai paaiškėjo mūsų valstybinės komandos sudėtis, kurią sudaro: nuov. virš-kas Traškevičius, polc. vachmistras Naktis, lt. Skaržnėkas ir J. lt. Domaševičius (6 p. p.) ir kt.

Šių rungtynių dalyviai liepos 13 d. turės rungtynes Rygoj su latvių valstybine komanda. Pereitais metais nugalėtojai išėjo latviai su žymia persvara. Pravesių kontrolinių rungtynių duomenis yra geresni už pernykščius. Taip pat medžiokliniam šaudyme pastatytas naujas rekordas iš 73% numuštų balandžių pasiekta net 76%. Linkime dalyviams tinkamai ginti mūsų pajėgumą šioj srity pas kaimynus latvius.

IŠ VAIDOTININKŲ GYVENIMO

Lietuvių egzaminai. Birželio mėn. 19 d. 8 pėst. K. K. Valdoto p. Iktiniai viršilos — puskarininkiai prieš šiaurų valst. berniukų gimnazijos baigė laikytį egzaminus iš bendrojo lavinimosi. Iš pirmos klasės kurso laukė 7 ir iš antros — 13 iktinių. Be kelių gautų patalsų, egzaminus išlaikė visi. Visai neišlaikusių nėra. Gavusieji patalsas sparčiai rengiasi rudens egzaminams.

KLAIPĖDOS KRAŠTO SPORTO SAJUNGOS DEŠITMETIS

Birželio 23 ir 24 dienomis Klaipėdos krašto sporto sąjungos dešimtmečio proga įvyko didelė sporto šventė. Birželio 23 d. buvo didelė eisena su žibintais aplink miestą, kurioje dalyvavo 15 organizacijų. Birželio 24 d. visą dieną vyko Klaipėdos krašto lengvosios atletikos rungtynės, kuriose buvo pastatyti ke- li nauji Lietuvos rekordai. Be to, dar KSS Ližaidė dėl „M. Danf- boot'o“ taurės su Spielvereinigungu. Rungtynės baigėsi be valsių 2:2 ir teks dar pakartoti. Štai rezultatai: **Senjoral:** 100 m: 1. Šmidt II (Spiel.) 12 sek., 2. J. leit. Svarpulaitis (KSS) 12,1 sek. 3. Dreyer (Bar-Kochba) 12,2 sek. 200 m: 1. J. leit. Svarp- plaitis (KSS) 23,8 sek. 2. Šmidt II (Spielv.) 24,2 sek. 3. Dreyer (Bar-Kochba) 24,4 sek. 400 m: 1. Vyr. pusk. Greičius (KSS) 55,1 sek. 2. Jakšys (Spielv.) 57 sek. 3. Pinkis (Nida) 59,6 sek. 800 m: 1. Vyr. pusk. Greičius (KSS) 2:12,8 m. 2. Jakšys (Spiel.) 2:24 min. 3. Jonas (MTV) 2:40 min. 1500 m: 1. Tendis (KSS) 4:27, 3min. 2. Šataitis (Preya-VFR) 4:32,6 min. 3. Günther (Sieplv.) 4:39,5 m. 5000 m: 1. Tendis (KSS) 16:45,2 min. (Naujas L. rekordas). 2. Šataitis (Preya-VFR) 17:25,4 min. 3. Güntheris (Spielv.) 18:24,5 m. **Šok. I aukštj:** 1. Komaras (KSS) 1,75 m. 2. Kleinert (Spielv.) 1,60 m. 3. Švenimas (Spiel.) 1,53 m. **Šokimas I tolj:** 1. Šmidtas II (Spiel.) 6,42 m. 2. Kleinert (Spiel.) 6,33 m. 3. Komaras (KSS) 6,04 m. **Šokimas su kartim:** 1. Kudrickas (KSS) 3 m. 2. Joniškis (semin.) 2,90 m. 3. Lakneris (MTV) 2,90 m (paleista). **110 m su kliūtimis:** 1. Komaras (KSS) 17,2 sek. 2. Kudrickas (KSS) 20,5 sek. 3. Biga (Šiltė) 21,6 sek. **Rutulio stūmimas:** 1. Komaras (KSS) 12,71 m. (N. Liet. rekor- das) 2. Müller (Spielv.) 10,88 m. 3. Smoličius (MTV) 10,60 m. **Ietles mėtymas:** 1. J. leit. Kačergis (KSS) 48,66 m. 2. Müller (Spielv.) 47 m. 3. Ulevičius (KSS) 41,78 m. **Disko mėtymas:** 1. viršila Kazbaras (KSS) 31,90 m. 2. Šurkus (KSS) 31,60 m. 3. Ulevičius (KSS) 31,03 m. **4x100 m. estaf:** 1. KSS 47,1 sek. 2. Spielvereinigung 47,2 sek. 3. Bar-Kochba 48 sek. **Svedų esta- fėtė:** 1. Spielv. 2:16,6 min. 2. KSS 2:17,8 min. **Trikova:** 1. Šmidt- tas II (Spielv.) 1837,90 taškai. 2. Kleinertas (Spielv.) 17,46,85 t. 3. Dreyeris (Bar-Kochba) 1603,60 t. **Bendra klubų kova visoje klasėse:** 1. KSS 56 tašk. 2. MTV 55 taškai. 3. Spielv. 40 t.

Moterų klasė: 100 m: 1. Linke (Sportv.) 14,1 sek. 2. Haul- mann (Bar-Kochba) 15 sek. **Šokimai I aukštj:** 1. Maksin (MTV) 1,30 m. 2. Rohde (Sportverein) 1,28 m. **Šok. I tolj:** 1. Linke (Sportv.) 4,82 m. (Naujas Liet. rekordas). 2. Wiese (MTV) 4,60 m. **Rutulio stūmimas:** 1. Rohde (Sportv.) 8,72 m. 2. Wiese (MTV) 8,42 m. Be konkurencijos panelė Hagen (KSS) 11,08 m. (Naujas Liet. rekordas). **Disko mėtymas:** 1. Rohde (Sp.) 24,57 m. 2. Wiese (MTV) 23,05 m. Be konk. Hagen (KSS) 30 m. Naujas Liet. rekordas. **Ietles mėtymas:** 1. Doblis (MTV) 27,82 m. 2. Wiese (MTV) 27 m. Be konkur. p. Hagen (KSS) 32 m. (Naujas Liet. rekordas). **4x100 m. estafėtė:** 1. Sportverein 58 sek. 2. MTV 62,5 sek. **Trikova:** 1. Rohde (Sportverein) 102 taškai ir 2. Linke (Sportverein) 96 taškai.

Pažymėjimas: Juniorų rezultatų dėl vietos stokos neduodu!

Jonas A. Mislūnas

S. K. ŽIDENICE — LFLS 4:0 (1:0)

Trečiasias čekų profesionalų komanda S. K. Židenice (VI. 26) rungtynes žaidė prieš LFLS. Pastaroji žaidė be savo nepamainomojo centro havo ltn. Marcinkaus (jis išskrido lėktuvais aplink Europą) ir dar su vienu kitu pakaltu. Čekai po dienos poilsio greit tikėjosi ir čia atsiekti laimėjimo. Bet jau pirmam puslaiky jie sutiko kietą ir energingą pasipriešinimą. Visos jų kombinacijos lūžta prieš stiprią LFLS gynimą. Nors čekai ir persvaroj, bet golą pasiekia vos 40 m., kad iš toli muštą sviedinį praleidžia Kuzmickas.

Antrojo puslaikio žaisti čekai išėjo kiek pakeistos sudėties, kas jiems ir padėjo jau 6 m. dėl LFLS vartininko kaltės (nevykusiai išmuša) krenta antras, 23 m. irgi vartininkui suklydus trečias ir 40 m. iš pabaudos ketvirtas ir paskutinis golas. Tuoju po golų iš aikštės teisėjas p. Matulevičius šalina LFLS žaidėją Žebrauską, bet su juo protestuodami aikštę palieka ir visa komanda. Tuo būdu rungtynės buvo nebaigtos 5 min.

S. K. ŽIDENICE — BAR-KOCHBA A. 4:1 (3:1)

Paskutinės (VI. 27) Kaune rungtynes čekai žaidė su A kl. komanda Bar-Kochba. Nors svečiai atrodė ir nuvargę, tačiau jų dideliu laimėjimu niekas neabejojo. Laimėjimas pasitvirtino, bet jis buvo mažiausias iš trijų pirma žaistų. Nuo pat pradžių barkochbininkai gražiai žaidžia ir išlaiko beveik lygų žaidimą. Ir kas nuostabu, pirmieji įmuša golą 20 m. Bernšteinas muša į galą, čekas su galva norėdamas sviedinį nukreipti į aikštę, bet vieton to įsimuša pats golą. Žaidimą griežtai prižiūri teisėjas p. Balčiūnas ir 30 m. už nusižengimą pašalina iš aikštės vieną mūsų ir vieną čekų žaidėją. Po trijų minučių (33) čekai rezultata išlygina, 40 m. dėl vartininko kaltės (o vartininku buvo LFLS A kl. žaidėjas V. Abramikas, nes Bar-Kochbos buvo prieš pat rungtynes susirgęs. Abramikas pasirodė gražiai ir daug kartų likvidavo didelius pavojus) krenta antras, po minutės trečias ir paskutinis puslaikio galas. Antrajame puslaiky (4 m.) čekai įmuša vos vieną golą. Bar-Kochba nepanaudojo jiems priteisto penkėlio ir daug kitų progų.

LIETUVA — ESTIJA 1:1 (0:1)

Birželio 29 d. kariuomenės stadione buvo ilgai lauktos Lietuvos — Estijos tarpvalstybinės futbolo rungtynės. Gražiai laimėjus prieš latvius (2:0), buvo laukta tikro laimėjimo ir su estais, bet teko baigti, ir tai laimei dėka, lygiomis.

Mūsų rinktinėje buvo: Jankauskas; Žebrauskas, Talat-Kelpša; Šopis, Vilimavičius III, Tepferis; Bubnovas, Baliulevičius, Soboliauskas, Šinkus ir Lingis. Rinktinė atrodė patikima ir ji tai patvirtino, deja... tik trumpą žaidimo laiką. Pirmojo puslaikio 10 m. ji labai gražiai pradėjo žaisti ir atrodė, kad estai bus smarkiai nugalėti, bet apsirakta. Puslaikiui įpusėjus mūsų puolimas pailsta (gynimas tvirtas!) ir ima viršų estai. 33 min. priteisiama tolimesnė estams pabauda. Bausmės vykdytojas kamuolį paduoda greta stovinčiam žaidėjui ir šis iš kokių 25—30 m. smarkiu smūgiu pasiekia golą. Vartininkas laikyti buvo nepasirengęs ir per vėlai krito. Mūsiškai sukranta lyginti rezultato, bet nevyksta. 39 m. vieton Šurkaus išsina Bulzgys, bet puolime didelės atmainos nepadarė.

Antrajame puslaiky Baliulevičiaus vietoj žaidžia Bužinskas. Estų komandoje irgi yra du pakeitimai. Pirmosiomis minutėmis nieko ypatingo nematyt. Tiesa, 11 m. Bubnovas rezultata „išlygina“, bet teisėjas dėl ofsaido neįskaityto. Siekiama švaraus galo, bet jo nėra ir gana! 37 m. vėl golas mūsų naudai, bet vėl „nešvarus“, iš penkėlio. Jį teisėjas plk. ltn. Redlichas (latvis) priteisė už tai, kad estų gynėjas prie savo vartų išgriovė mūsų puolėją Bužinską. Sabaliauskas gražiai penkėli panaudojo — 1:1. Nors rezultatai lygūs, bet žaidėjų ir žiūrovų tarpe jaučiamas noras pasiekti dar vieną ir „švarų“ golą, kad garbingiau būtų apleisti aikštę, bet visos pastangos nuėjo niekais.

Tenka pasakyti, kad estai žaidė žymiai geriau ir tiksliau. Jų visos pozicijos buvo vienodai stiprios, kai mūsų labai skyrėsi, pavyzdžiui, puolimas žymiai blogesnis už gynimą. Pagal rungtynių eigą, estai turėjo laimėti. Jei mūsų komandoje puolimas būtų žaidęs geriau, tai nesunku buvo iš estų paveržti laimėjimą, bet visa bėda, kad dar neturime gerų ir pastovių puolėjų.

Teisėjas rungtynes sprendė visai gerai. Žiūrovų gana daug, jų tarpe keli žymūs asmenys.

KAUNAS — TALINAS 0:2 (0:1)

Kitą dieną (VI. 30) LFLS aikštėje buvo tarpmiestinės Talino — Kauno rungtynės. Estai žaidė beveik tokios pat sudėties kaip ir prieš Lietuvą. O mūsų rinktinė buvo sudaryta iš pagrindų nauja. Jų buvo: Tašus; Žebrauskas, Čerėkas; Tepferis, Žebrauskas (paskum Mušinskas), Brazauskas; Kersnauskas, Bužinskas, Bulzgys, Lingis ir Čižauskas. Matome, kad rinktinė įdomi, ypač puolime daug pakeitimų. Kaip dažniausiai, pirmos keliolika žaidimo minučių mūsiškiai persvaroj, bet paskum ima viršų svečiai. Po 12 m. centro havą Žebrauską keičia Mušinskas. Estai dažniau lanko mūsų vartus, o 34 m. iš arti po gražios akcijos įvaro ir golą — 1:0. Tuo puslaikiu ir baigiasi. Po vieną golą abiem pusėms teisėjas neįskaityto dėl ofsaido.

Antrajame puslaiky Lingio vietoj žaidžia Dirgėla, o Čižausko vietoj Baliulevičius. Nors ir buvo pakeista, bet vis tiek estai persvaroj ir jau 18 m. įmuša nelaikomą golą. Prieš galą aikštę palieka sužeistas havas Brazauskas. Tuo būdu tarpmiestinės rungtynės pralaimėtos 0:2. Jei visuomet mūsų gynimas buvo patikimas, tai šį kartą ir čia buvo spragų; silpnai žaidė Čerėkas, Bužinskas neatstojo ltn. Marcinkaus ir t. t. Ir šias rungtynes gerai sprendė teisėjas plk. Redlichas.

ŠAULIŲ SPORTININKŲ STOVYKLA

„Kary“ jau buvo rašyta, kad nuo birželio 26 d. ligi liepos 15 d. netoli Kauno, Kleboniškių miške, steigama kursai — stovykla šaulių sportininkų vadams rengti. Šiomis dienomis teko aplankyti šią stovyklą ir pamatyti tikrai įdomų sportininkų gyvenimą bei jų pasirengimą. Stovykla įtaisyta gražiam pušyne, netoli Neries. Kursantai gyvena palapinėse, maitinasi iš bendros virtuvės. Turi įtaisę ambulatoriją, štabą, arklides, lektorių palapinę ir t. t. Kursuose dėsto geriausi mūsų sporto pedagogai. Pamokos būna kasdien iš pat ankstyvo ryto. Dėstoma beveik iš visų sporto šakų teoretiškai ir praktiškai. Dabar klausytojų yra per 50, bet tikimasi sulaukti dar daugiau. Stovykloje nuolat budi dežuras ir stovyklos tvarka laikoma kariškos drausmės dvasioje. Palapinių vidus ir bendra stovyklos tvarka kuo paveikslingiausia. Kursantų tarpe jaučiamas didelis susiklausymas, draugiškumas ir noras įgyti kuo daugiau sporto žinių. Visi gražiai nudegę, augaloti, linksmi vyrai. Stovykloje gauna daug spaudos, jos tarpe ir „Karys“.

VI. J-kis

„ŽIDENICE“ — KLAIPĖDOS RINKTINĖ 7:0 (3:0)

Viešėjusi Kaune čekų profesionalų komanda birželio 30 d. turėjo rungtynes su Klaipėdos mst. rinktinė, kuri buvo be SS žaidėjų. Rinktinės sudėtis: Mazūras (SCMII); Kulinas (Spielv.) ir Pocys (SCMII); Šperlingas (Freya-VFR), Nopensas ir Rutkauskas (abu Spielv.); Bukšaitis II, Reidys, (abu Spielv.), Jakšys (Freya-VFR), Adomamaitis ir Seeckas (abu Spielv.), vadinasi, beveik vien iš Spielvereinigungo žaidėjai.

Rinktinės buvo geras tik gynimas, bet nuo puolimo negalėjo būti jokio rimto pavojaus čekų vartams, nes per visą laiką jis tepriėjo vos keletą kartų prie priešo vartų. Čekai parodė gražų ir turtingą kombinacijų žaidimą. Pirmajame puslaiky golai krito 15,30 ir 45 min., visi nelaikomi. Antrajame puslaikyje Rutkauskas su Nopensu buvo pakeisti Lasu II ir Tydeku. Tačiau iš pakeitimo rinktinėi naudos nebuvo: čekai nuolat atakavo jos vartus ir 5,20, 35 ir 43 m. krenta dar keturi golai. Iš rinktinės geriausiai pasirodė bekai ir vartininkai, kurie tik ir išgelbėjo nuo dar didesno pralaimėjimo.

ŽIDENICE — KSS 9:2 (2:0)

Liepos 1 d. čekai turėjo rungtynes su KSS LL komanda. KSS žaidė be Homičiaus, kurį pavadavo Daugirdas. Čekai vėl parodė gražų, klasišką futbolo žaidimą. Pirmąjį puslaikį KSS žaidžia pavėjui, dėl tos priežasties čekams žaisti sunkiau. Vis dėlto 20 min. čekai įmuša gražų golą ir puslaikio gale antrą iš 11 m. baudos.

Antrajame puslaikyje KSS turi sunkiai dirbti prieš vėją. 5 ir 10 min. čekai rezultata pakelia ligi 4:0. 13 min. Šurkus, gavęs pasuotę, įmuša I golą čekams. Čekai nuolat apgula KSS vartus, tačiau ir KSS keletą kartų prasiveržia, bet be vaisių: 15 ir 29 min. krenta V ir VI golai į KSS vartus. 31 min. Šurkus vėl gražiai prasiveržia, bet pats abejodamas paduoda Vilimavičiui Stepui, kuris užtikrintai įsodina į tinklą II golą. 35,40 ir 41 min. krenta dar trys golai į KSS vartus. Bendrai, čekai pasirodė gana gražiai, o ypatingai puikus buvo jų garsusis Kadia. Iš KSS gerai pasirodė Šurkus ir Vilimavičius Stasys.

Jonas A. Misiūnas

KAUNO LENGV. ATLETIKOS PIRMENYBĖS

Liepos 1 ir 2 d. d. A. Panemunės stadione buvo praveistos Kauno lengv. atletikos pirmenybės, kurios praėjo su dideliu pasisekimu. Gauti net 8 Lietuvos nauji rekordai: 5 juniorų ir 3 moterų.

Pirmųjų ir antrųjų vietų rezultatai tokie: *seniorių grupė* 100 m Jodelė ir Kersnauskas — 11,3 s.; 200 m Blinka — 23,0, Budrevičius — 23,7 s.; 400 m Šimanas I — 53,5 s., Bakūnas — 54,6 s.; 800 m Šimanas I — 2:01 m, Šimanas II — 2:17,0 m; 1500 m Šimanas I — 4:11,3 m, vyr. puskt. Barkauskas — 4:23,8 m; 5000 m — Petraitis — 17:17,1 m, Kavaliūnas; 4×100 m estafetė — „Grandis“ I — 46,3 s., „Grandis“ II — 48,1 s.; švedų estafetė (400×300×200×100 m) — „Grandis“ — 2:08,2 m, JSO — 2:10,3 m; trišokis — Gontis 12,62 m, j. ltn. Vabalas — 12,16; šokimas su kartim — Vaitonis ir Šačkus — 3,32 m; šokimas į aukštį — j. ltn. Vabalas 1,70 m, Klimaitis 1:65,5 m; šokimas į tolį — Gontis 6,37 m, Šačkus 6,30 m; ietės metymas — Puskunigis 54,65 m, Slavickas 52,65 m; rutulio stumymas — Tanulynas 12,62 m, kar. j. p. Krištaponis 12,14 m; diskas — Šačkus 41,98 m, kar. j. p. Krištaponis 38,83.

Moterų grupė: šokimas į tolį — Radziulytė 4,45 m, Pakanklytė 4,23 m; rutulys — Pakaklytė 7,75 m, Prazauskaitė — 6,73 m; diskas — Vaškelytė 24,63 m, Kačergytė 24,48 m; ietis — Kačergytė 33,38 m (naujas Lietuvos rekordas), Butkutė — 26,95 m; 100 m — Radziulytė 14,4 s., Zivaitė — 15,1 s.; 200 m — Radziulytė 27,9 s. (naujas Liet. rekordas), Širvydaitė — 28,4 s.; 4×100 m — „Grandis“ 60,9 s., Makabi — 61,2 s.; šokimas į aukštį — Širvydaitė 1,30 m, Radziulytė — 1,26 m; šokimas į tolį iš vietos — Vaškelytė 2,24 m.

Juniorų grupė: šokimas į tolį — Kugelis 6,13 m, Augevičius — 5,96 m; į aukštį — Kugelis 1,50 m, Šodė — 1,45; diskas — Leščius 33,73 m, Širmelis 32,72 m; rutulys — Leščius 12,05 m, Astrauskas — 11,40 m; ietis — Astrauskas 47,18 m, Kazlauskas — 44,39 m.

Virš programos buvo leista pagerinti Lietuvos rekordai. Pagerinti: trišokis iš vietos jun. Augevičius — 8,38 m, į tolį iš vietos irgi Augevičius — 2,85 m ir moterų Vaškelytė 2,24 m. Pirmųjų, antrųjų ir trečiųjų vietų laimėtojai gavo diplomus. Iš klubų pirmą vietą laimėjo šaulių klubas „Grandis“.

DVIRATININKŲ PIRMENYBĖS

Birželio 29 d. ir liepos 1 d. buvo praveistos Kauno apygardos dviratininkų pirmenybės, kurių rezultatai tokie: 2 km moterims — Rindeikienė 4:43,3 m; 500 m — Maliauskaitė 2:01,8 m, Rimdeikaitė — 2:06,0 m. *Vyrų gr.* 50 km — Severinas 1:39:09,4 val., Muchinas — 1:42:06,5 v., 500 m — Muchinas 41,6 s., Severinas — 42 s.; 1000 m — Muchinas 1:31,9 m, Severinas — 1:33,9 m; 10 km — Severinas 18:25,8 min., Muchinas — 18:41,2 m.

Laimėtojai gavo gražius diplomus.

Š. Š. Kovas — P. Makabi 3:1

Liepos 1 d. mūsų meisteris Kovas draugiškos futbolo rungtynes žaidė Panvėžyje su vietine Makabi ir laimėjo tik 3:1. Pažymėtina, kad per pirmenybių rungtynes Š. Š. Kovas tą pačią Makabi nugalėjo net 100:0, tiesa, ši kartą Kovas buvo silpnesnės sudėties.

Tauras A Kretingoj

Kauno stipresnioji A kl. komanda Tauras birželio 30 d. žaidė Kretingoje su „Žemaičiu“ ir rungtynes baigė be rezultatų — 0:0. Antrą dieną (VII. 1) žaidė su Kretingos rinktinė ir laimėjo 2:1. Iš šių rungtynių tenka padaryti išvadą, kad Kretingoj yra neblogų futbolo vienetų.

DIDELĖ JSO SPORTO ŠVENTĖ

Liepos 5—8 d.d. Kaune įvyksta didelė LTJ „Jaunosios Lietuvos“ rengiama Jaunlietuvių, Sporto Organizacijos (JSO) sporto šventė — sąskrydis. Šis sąskrydis rengiamas Tautos Vadui Antanui Smetonai pagerbti. Sąskrydyje dalyvaus per 10.000 iš įvairių Lietuvos vietų sportininkų ir svečiai iš Latvijos. Programoj yra įvairūs sporto šakų numeriai, kaip antai: futbolas, lengv. atletika, jojimas, moto ir t. t.

PRAGOJE LETNA STADIONE ĮVYKO 10.000 MOKSLEIVIŲ (IŠ 16 PRAGOS AUKŠTESNIŲJŲ MOKYKLŲ) APSAUGOS DIENA

Apsaugos diena pradėta tautos himnu ir valstybės vėliavos pakėlimu. Skambant tautos himno garsams, į stadioną įėjo visi, tos dienos mankštoje dalyvauja kariai ir moksleiviai. Ypačingai gražų įspūdį paliko graži, sutartinė moksleivių mankšta (gimnastika). Baigta buvo kulkosvaidžių estafetė ir rankinių granatų mėtymo rungtynėmis.

Latvija

DIDVYRIŲ MINĖJIMO DIENA (PERGALĖS ŠVENTĖ) LATVIJOJE.

Birželio 22 d. latvių tautai didžiai reikšminga — tai didvyrių minėjimo diena — pergalės šventė. Siemet ši diena buvo ypačingai iškilmingai paminėta. Didvyrių minėjimo dieną visoje Latvijoje, visose nepriklausomybės kovų vietose, prie žuvusių karių paminklų įvyko iškilmingi aktai.

Rygoje pergalės dieną žuvusieji didvyriai buvo garbingai paminėti tautos šventovėje — brolių kapuose. Brolių kapinių altoriuje suliepsnojo šventoji ugnis, žuvusieji kovose broliai buvo pagerbti glesmėmis, jiems paminėti buvo uždėti puošnūs vainikai, palinko vėliavos ir tūkstančiai galvų. Šiame minėjimo akte dalyvavo visų Rygos įgulos karių dalys, laivyno komandos, invalidų sąjunga ir tūkstantinė minia.

Ypačingai iškilmingai didvyrių diena buvo minima didžiųjų laisvės kovų vietoje Cesyje, kur drauge buvo švenčiama Česlo kovų 15 metų sukaktis. Iškilnėse dalyvavo vyriausybės atstovai su mln. pirm. Ulmaniu, kr. apsaugos ministru, gen. Balo-džiu, priešaky, kariuomenės vadai ir tūkstančiai žmonių iš visos Latvijos. Be to, šiose iškilnėse dalyvavo iš Estijos atvykę estų svečiai. Estijos Laisvės Kryžiaus delegacija sudarė plk. Krums, mjr. Anotlu, kpt. Eisen, prof. Pilp ir daug kitų žymių estų veikėjų. Pergalės šventės minėjimas Cesyje pasireiškė didele latvių tautinio atgimimo ir Latvijos-Estijos draugiškumo manifestacija.

Aplamai, birželio 22 d. visoje Latvijoje buvo gilios pagarbos pareiškimo diena žuvusiems tautos didvyriams ir drauge džlaugsmo diena — pergalės šventė.

V. Gačonis

HIDROPLANO AVARIJOJE LIEPOJOJE ŽUVO 2 LATVIŲ KARININKAI

Birželio 28 d. Liepojos uoste nukrito latvių karo „Henkel“ tipo trivietis hidroplanas su trimis karininkais. Minėtasis hidroplanas buvo pakilęs mokomojo skraidymo atlikti.

Visi trys karininkai turėjo parašiusius ir plaukimo juostas. Hidroplanas skrido neaukštai, kad geriau būtų daryti foto nuotraukos. Apie 400 m aukštumoje lėktuvas pasuko į jūrą, bet staiga nepaprastu greitumu ėmė kristi žemyn.

Lėktuvo vadovas kpt. Zarinš suskubo iššokti su parašiu-tu, kiti du vyr. ltn. Liepinš ir kpt. Stekis kažkodėl neiššoko ir nukrito į vandenį drauge su lėktuvu. Skubiai atvykę pagalbos laivai kpt. Zarinį išgelbėjo, o kitus du rado jau nebegyvus.

Tai yra trečia latvių jūros lėktuvų avarija Liepojoje. Pirmą avariją įvyko 1925 m., antra — 1931 m.

Žuvęs lakūnas vyr. ltn. Liepinš buvo dar jaunas, bet gabus latvių jūros aviacijos diviziono lakūnas, 1932 m. baigęs aviacijos mokyklą.

Kpt. Stekis, gimęs 1893 m. buvo kariuomenės štabo topografinės dalies kapitonas, neseniai paskirtas jūros aviacijos divizione; tai buvo pirmasis jo skridimas.

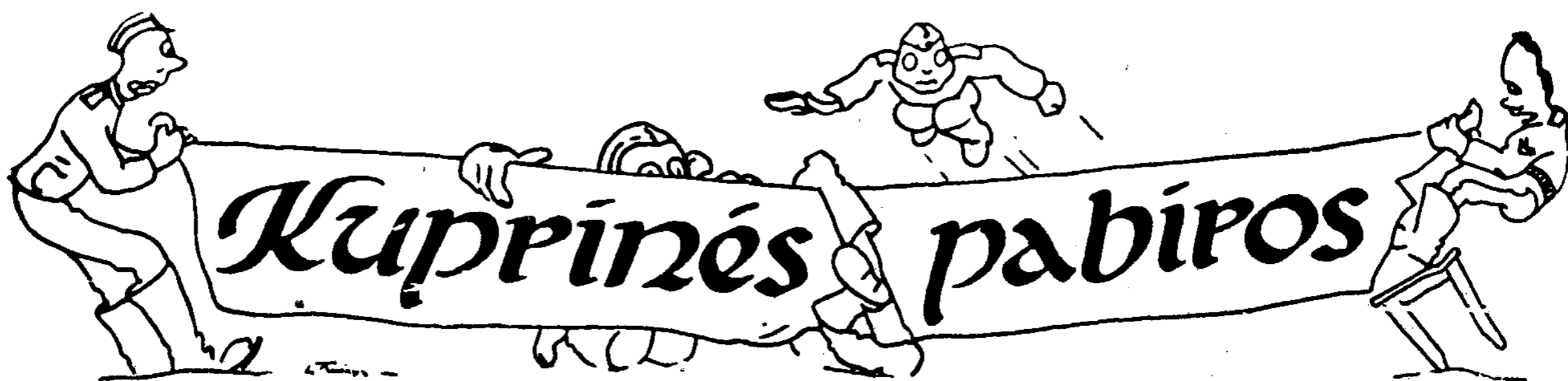
Hidroplano avarijos priežastims ištirti paskirta komisija, kurios sprendimas dar nežinomas. Kiek dabar spėjama, avarijos priežastimi buvo sugedęs aukštumo vairo.

V. Gačonis

ŠAUDYMO KARALIENĖ

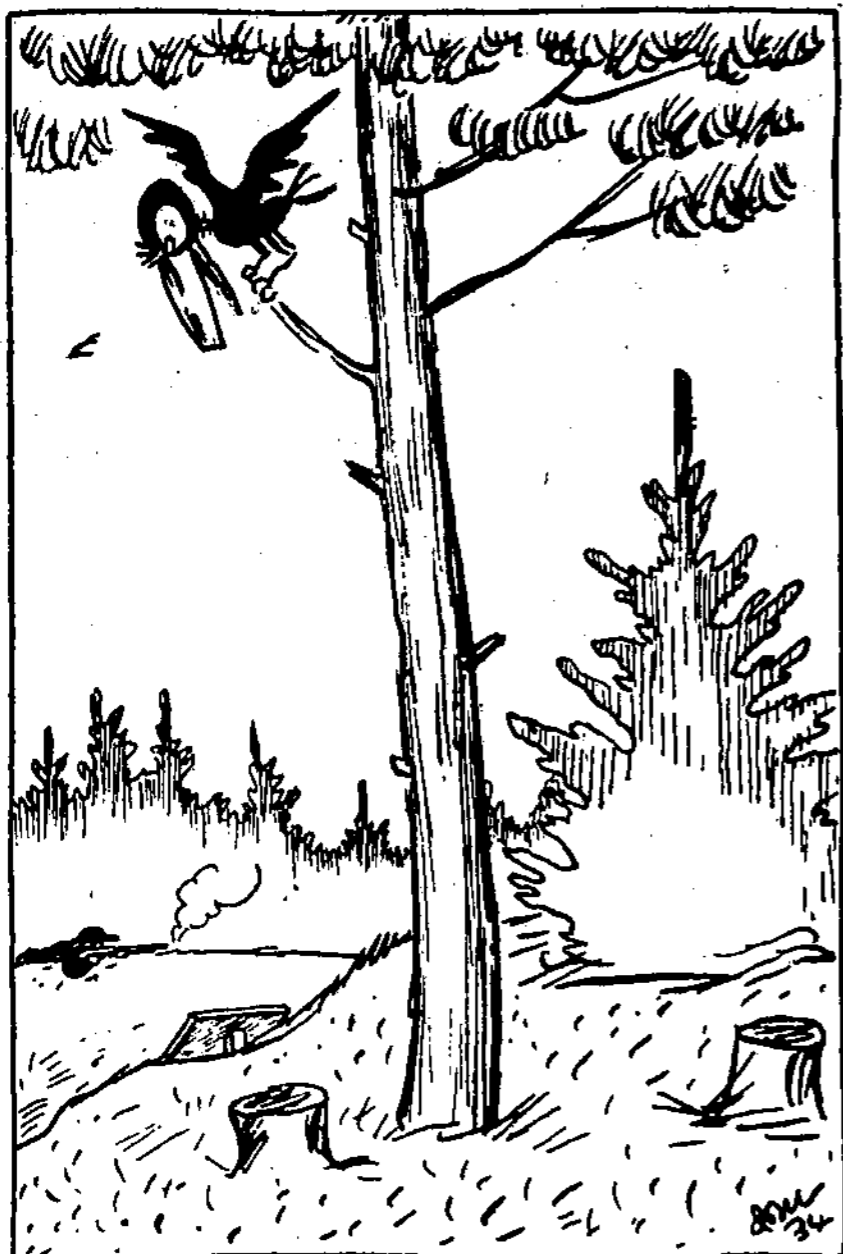
Bunikiiai, Šakių apskr. Birželio 20 d. Kidulių šaudykloje, vadovaujant I-os rinktinės vadui kpt. Alksniniui, buvo Bunikių, Burbiškių ir Kidulių šaulių būrių šaudymai kovos šoviniai. Šaudymai buvo gulom nuo atramos, gulom nuo rankos ir stačiom, atstumas 100 ir 150 jardų. Nors oras šaudymui buvo nepalankus: vėjas su lietumi ir perkūnija, daug šaulių sąlygas išpildė, būtent: Bunikių būrio D. Kurnaitė, P. Bybartas, G. Pamataitis, Dimaitis A. ir Baronaitis, Burbiškių: Kriaučiūnas, Mozūraitis, Stanaitis, Keleris ir Kuncaitis, Kidulių: Gylys St., Neumanas, Kleinas. Už vis geriausiai šaudė Burbiškių būrio Kriaučiūnas, išmušęs 156 taškus, Kidulių Gylys St. — 150 tšk., Bunikių mok. D. Kurnaitė, išmušusi 183 tšk. kuri ir buvo paskelbta tos dienos „šaudymo karaliene“. Tenka pažymėti, kad tos dienos šaudyme geru šaudymu pasižymėjo jauniausias Bunikių būrys.

V. M-is.

Varnos rūpesčiai

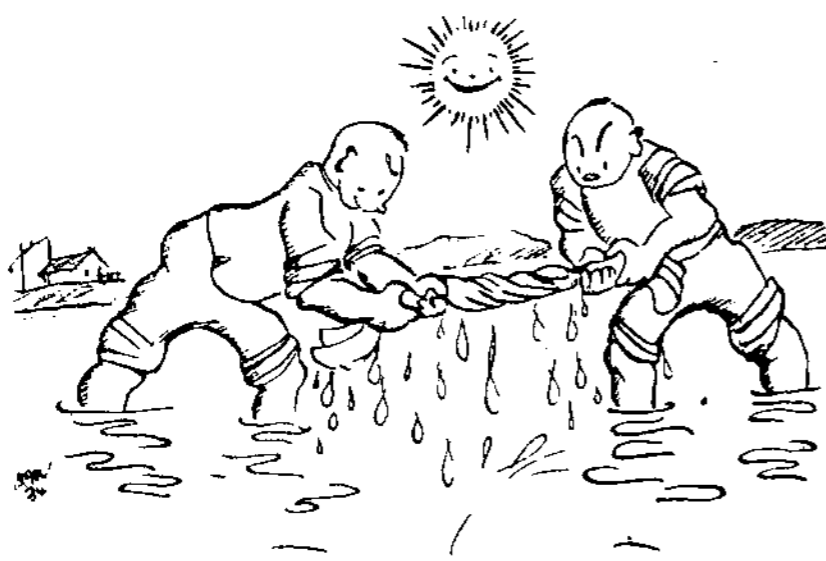
J. Martinaičio karikatūra
Misinginio Momonėlio mintis

Varna: Kai kiti šaudo, gali sau iš pušies viršūnės ramiai taikini sekt, o kai tik pradeda šaudyt tas Gervazas Kinka, tai nors iš poligono bėk: va, ir dabar jo kulka išmušė man vieną plunksną iš uodegos!

Iš poligono malonumų

J. Martinaičio karikatūra.

Neryje laikinai einant skalbėjos pareigas.

AMBULATORIJOJ

— Tamsta, eilini Kilbuke, sakaisi, kad blogai miegi? — klausia pulko gydytojas.

— Taip, p. daktare, ir blogiausia, kad tatai atsitinka per užsiėmimus.

REIKMENĖS, KURIOS BŪTŲ NAUDINGA TURĖTI POLIGONE

1. Pakinkliuose spyruoklės, kurios padidintų žingsnį.
2. Šliaužiant į priešą po krūtine rogutės ir prie kepurės matiko propeleris, kuris trauktų pirmyn.
3. Žiūronas, kuris pritrauktų mėlynuosius prie pat šautuvo vamzdžio galo.
4. Kad pašautose lėktuvų pūslėse būtų riešutų ir laiškai nuo Onytės.
5. Kad virėjas išvirtų tokių ledų, kurie gaivintų širdį kaitroje.
6. Kad pionieriai pastatytų artilerinkams tiltus ir per smėlynus.
7. Piniginė, kuri einant į turgų ar krautuve visada būtų išsipūtusi ir žvangėtų joj sidabriniai.
8. Batai, kurie pamogyti patys ant kojų užsoktų.
9. Kompasas, kuris rodytų ne tik pietus ir šiaurę, bet ir kryptį į priešo patrulius, o taip pat vieta, kur sviediniai kris.
10. Kad taikyklyje būtų padidinamas stiklas ir padidintų taikini.
11. Kad grandinis, kai jis supykęs gautų iš vado pagyrimą arba linksma Marytės laišką.
12. Kad priešui duoti smūgius būtų galima tik iš užpakalio.
13. Kad „trylika“ virstų laimingu skaičium ir tryliktą mėnesio dieną susilauktum paaukštino.
14. Raitininkai turėtų tokius arklius, kuriems pasipurčius nubyrėtų visos dulės ir
15. kad šitie pageidavimai nevirstų tikrenybe ir neįsigalėtų tinginiavimas, o mane tie vyrai, kurių norus išpėjau, nepalaikytų savo užtarėju.

H. Trakutis

KAREIVIŠKI PRIEŽODŽIAI

Tinka, kaip pėstininkui pentinai.
Išsižiojo, kaip artileristas, šaudamas iš patrankos.
Džiaugiasi, kaip naujokas, gavęs leidžiamą į miestą.
Nepaiso, kaip senas kareivis valandų.
Eina, kaip kavalerijos naujokas pirmą kartą savo gyvenime ant arklio joje.
Snaudžia, kaip ryšininkas centralinėj.
Bijo, kaip jaunas mokomosios kuopos kareivis.
Didžiuojasi, kaip grandinis juostele.
Vėjas V.

TAUPUS

— Kodėl eidamas pro kepyklą užsikemši nosį? — klausia Kiškis savo draugą.

— Mat, nenoriu išleisti pinigų, kurie skirti „Kariui“ už prenumeratą, — paaiškino Sakalas.

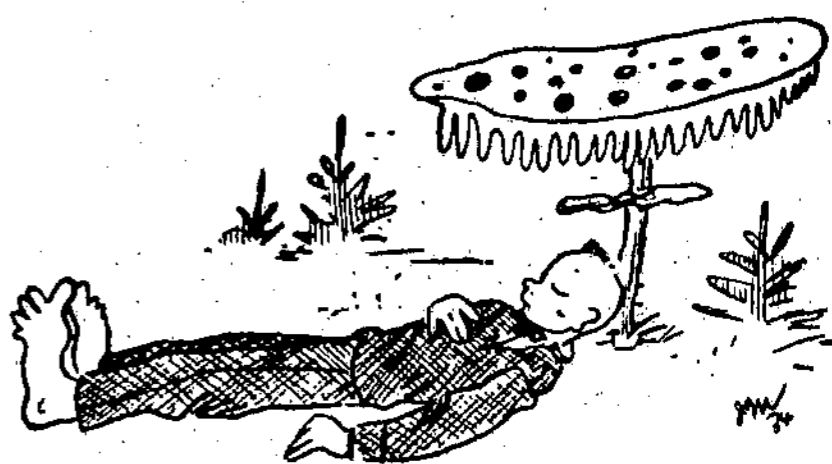
PER CHEMIJOS PAMOKA

— Pasakyk, Paršeli, kokie kieti kūnai greičiausiai garuoja?

— Pinigai! — atšovė mokinys.

Poilsis

J. Martinaičio karikatūra.

Per savaitę po manevrus nusilaksčius, sekmadienį neblogo tarp kitko trupučią ir kojas ištiest.

MOKYKLOJE

— Kiek raidžių turi mūsų abėcėlė? — klausia mokytojas mokini Virpstą.

— Septynias! — atsakė mokinys Virpstas.

— Kodėl?..

— Todėl, kad žodis „abėcėlė“ turi septynias raides, — paaiškino Virpstas.

JO SAMPROTAVIMAS

— Tiesiog keista, — piktinasi eilinis Kausas, — kaip blogai tie siuvėjai įsiuva munduro sagas: štai jau septintą kartą turiu persiūti aš pats.

b.

KODĖL REIKALAUJA

Viršila: — Kodėl iš kareivio, išėjusio į miestą, reikalaujama mandagiai elgtis?

Eil. Pagaikštis: — Dėl to, tamsta viršila, kad viršininkai, pastebėję nemandagiai elgiantis, gali jį daugiau į miestą nebeišleisti. Mk.

ATSIPEIKĖJO

— Nesuprantu, kaip tu vakar vakare gegužinėj drįsai pabučiuoti tą panelę, — klausia eilinio Mergagaudos.

— Taigi, — atsідūsta jis, — dabar kai pamačiau ją dienos metu, tai ir patsai stebiuosi.

b.

PAS TAIKOS TEISĖJA

— Ko dar tamsta giniesi, juk du liudininkai matė, kai piliečiui šliomui išdaužė langą.

— Bet, ponas teisėjau, aš bent šimtą liudininkų galiu pastatyti, kurie minėto įvykio visai nematė. M...

TVIRČIAUSIAI SUMUŠA KULNIMIS

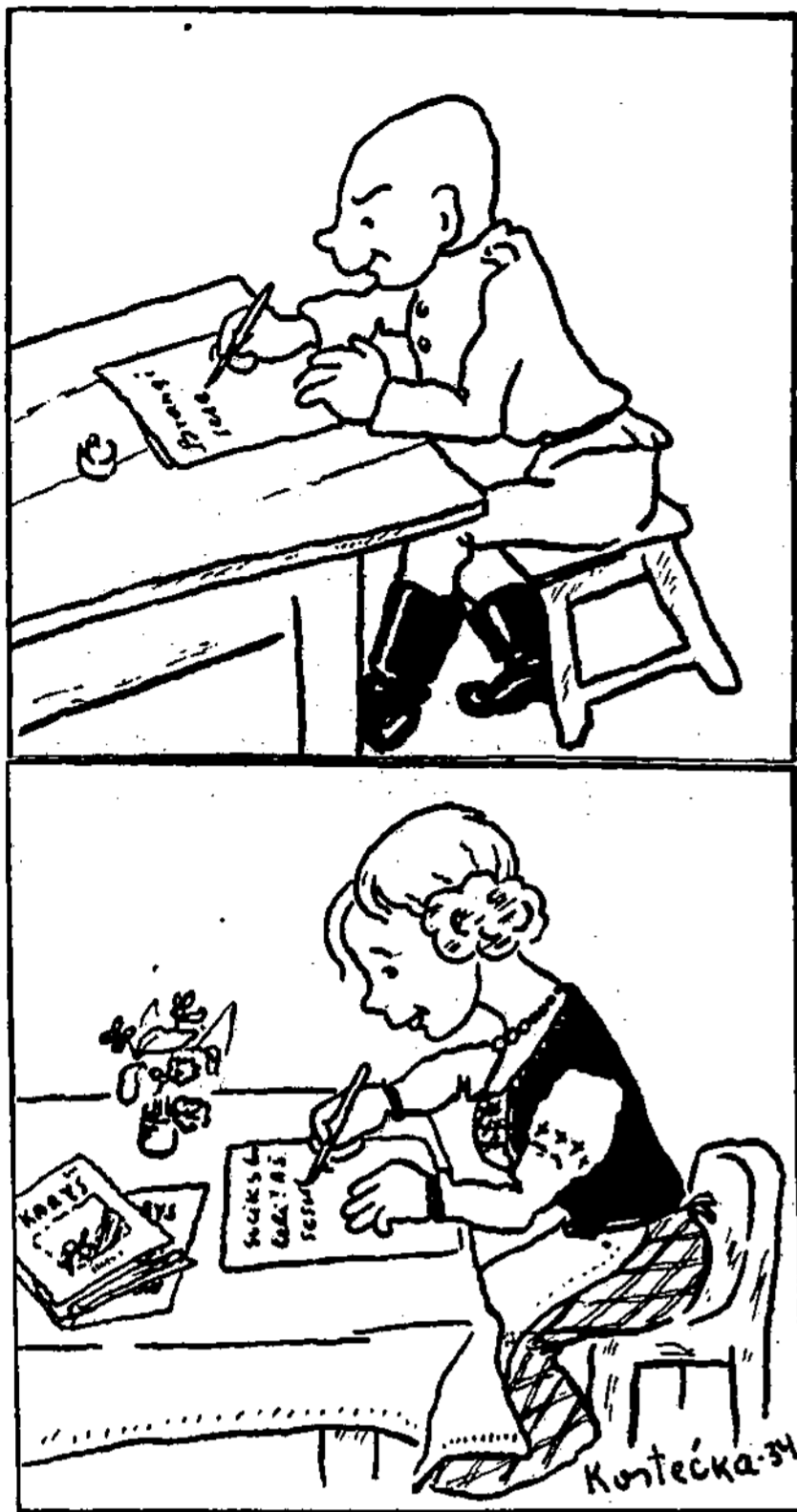
— Kada tu tvirčiausiai kulnėmis sumuši? — eil. Šaspara klausia eilini Žiogą.

Žiogas: — Kai nueinu viršilos pasiprašyti, kad išleistų į miestą.

M—k...

Sesut, Tave aplankys geras draugas — mūs „Karys“ O „Karys“ neatsakys — kas jį kviečia — tą lankys!..

(Vyr. pusk. Kostečkos karikatūros ir žodžiai).

Brangi sese, laba diena.
Rašau gerą tau naujieną:
Sesut, tave aplankys

Geras draugas mūs „Karys“
Aprašyti vis prašai,
Kaip gyvenam mes, kariai.
Kaip gyvenam ir ką darom.
Mokslo vagą kaip mes varom.
Turiu tau čia pasakyti,
Kad čia sunku aprašyti.
Bendrai įmant, juk per laiškus
Karo menas nebus aiškus.
Tai, sesute, kaip sakiau,
Aš tau „Kari“ išrašiau.
Tenai viskas aprašyta,
Atvaizduota, nupaišyta.
O „Kuprinės Pabirose“
Sveiko juoko kiek tu rasi.
Tik perskaičius krauk į krūvą —
„Kario“ lapas tenezuva.
O po metų, kai sugrįšiu,
Gražią knygą aš įrišiu,
Visi „Kariui“ juk taip daro.
Liki sveika. Viso gero!

Sveiks, broleli! Aš sesutė,
Spaudžiu karštai tau rankutę.
Kaip tu geras, miels broleli,
Mano brangus kareivėli!
Tavo „Karys“ mane lanko,
Man iš džiaugsmo dreba ranka.
Kaip labai aš tau dėkinga,
Aprašyti žodžių stinga.
Oi, koks puikus tas „Karys“,
Kas jo vertę aprašys!
Kaip gyvenat jūs, kariai,
Rašo aiškiai ir gerai.
Ir kiek minčių tenai kilnių
Apie brangų mūsų Vilnių,
Ir kiek juoko „Pabirose“...
Kur čia viską išruokosi.
„Kari“ saugau aš seklyčioj,
Sutvarkysim, kai sugrįši.
Tai ir baigsiu, miels broleli,
Laimės linki tau tėveliai.

Baigias, vyrai, pusė metų,
Naujint reik prenumeratą!
Neatnaujins jei kuris —
To ir nelankys „Karys“!..

Kareivėlis Simas Ropė
Savo reikalus „sulopė“...
Liko litai keturi —
Še tau jie, brangus „Kary“!

Kai šaulys Kazys Uzbonas
Puikiai pardavė bekona,
Gavo krūvą pinigų —
Čia — dėl „Kario“ nér vargu!..

Moksleiviukas Stasius Plyta
Gavo litą, gavo kitą —
Susidarė keturi —
Še tau jie, brangus „Kary“!..

O studentas Algis Tyla
Taip darbavos, net sušilęs... —
Nugiedrėjo vėl dangus —
Vėl ateis „Karys“ brangus!..

Valdininkas Justas Žalga
Šokinėja gavęs algą:
— Ei „Kary“, brangus „Kary“
Būk vis mažo kambary!..

Ir siuvėjas J. Kaladė,
Marga rūbą adė, badė...
— Dabar nieko nebijau,
Nes ateis „Karys“ tuoju!..

O naujokas Šiožiniukas
Tiktai trypia, tiktai sukas:
— Še tau litai keturi —
Tik ateik, brangus „Kary“!

O „Karys“ neatsakys —
Kas jį kviečia — tą lankys!..

Šiož.

ŠEPETYS — DUŠAS

Sovietų respublikų sąjungos karo veterinarijos valdyba aprūpina kariuomenės dalis nauju šepetiu — dušu, kurį išrado J. Gonikzi. Tai paprastas šepetys arkliams valyti kiek diensnis (22×12 cm.). Šepetio dugne tarp skylių šeriams įstatyti padarytas lovelis, kuriame guli varinis vamzdelis 10 mm skersmens. Prie vamzdelio galo, kuris išsikiša iš šepetio, pritvirtinta guminė žarnelė. Vamzdelyje padarytos skylutės 1 cm vienas nuo kito. Žarnelė sujungta su hidropultu arba vandentiekio hidrantu. Arklys nuvalomas ir nuplaunamas per 3 — 15 min. Vandens srovelės būna arti 3 m ilgumo. Šepetys — dušas apsaugo žmogų nuo užsikrėtimo ligomis.

KOVA SU RŪKU

Rūkas tai didelis lakūnų priešas, priešas bausis ir berods nenugalimas. Todėl įdomu sužinoti iš rusų „Osoaviachim“ žurnalo šitokią naujieną. Amerikoje jau bandomas tam tikras bokštas, kuris išsklaido miglą. Tai 40 m aukštumo „elektrodromas“ (bokštas), kuris siunčia elektros bangas į atmosferą. Kas gi darosi su ūkana? Ji virsta lietumi. Tuo tarpu pasisiekė praplėsti bokšto veikimą iki 2,5 km spindulio. Išsklaidomas net ir labai tirštas rūkas.

Manoma, kad elektrodromai ateityje bus naudojami visuose aerodromuose. Su elektrodromų pagalba galima bus ginti didelius miestus nuo priešo aviacijos puolimų, kai dangus apsiniaukia. Galima manyti, kad elektrodromai galės nusėdinti nuodingas dujas, kuriose dažniausia būna kiek vandens garų.

Bandymai su elektrodromais dar nėra baigti.

GAISRINIAI RITULAI

Kylančius prieš aviacijos puolimo metu nuo metamųjų bombų gaisrus tenka gesinti pačioje pradžioje. Tam reikalui vartojamas smėlys Berlyno Willebald'o firma padarė specialius gaisrinius ritulus gaisrams gesinti. Firmos išleistose brošiūrose gana teisingai pastebima, kad mesti smėlį į degančią bombą iš kibirų ar dėžių bus pavojinga, lengvai ištaškyti degančią masę ir padidinti liepsną. Willenbald'o ritulas (karutis) turi išstumiamąjį metalinį vamzdį, pritaisytą prie ritulų dugno. Į ritulus piliamas smėlys. Su ritulais patogų privažiuoti prie degančios bombos ir iš karto lokalizuoti gaisrą. Paskui galima berti smėlį ir iš dėžių bei kibirų. Išradimas taikintinas ir pas mus.

LENKIJOS AEROKLUBAI

„Aero“ žurnalo žiniomis lenkai turi 10 aeroklubų stambiuosiuose miestuose, jų tarpe ir mūsų Vilniuje bei ukrainiečių Lvove. Aeroklubai turi 2803 narius, iš jų — 371 lakūnas. Lėktuvų yra 101, kurių 55 — mokamieji, o 47 — sportiški. Einama prie pakeitimo senų ir įvairių firmų lėktuvų lenkų gamybos mašinomis.

1933 metais aeroklubų lėktuvai išbuvo ore 5579 val., skridimų buvo 22.432, iš viso arti 120.000 km ilgumo. Palyginus su 1930 m., aeroklubų veikla pagyvėjo dvigubai.

NAUJAS IŠRADIMAS

„Militär-Wochenblatt“ (vokiečių kariškas laikraštis) praneša apie naują pancūzų išradimą priešlėkutvinės artilerijos srityje. Švedijoje, vietoje sprogstamosios medžiagos įstatyta stangios plieno vielos špūlė. Ji turi 7 mm skersmenį ir 14 m ilgumo. Su pagalba tam tikros galvelės, įdėtos į vamzdelį, su paraku, ji išstumama iš sviedinio ir išsivynioja. Sutikus ore lėktuvą, ji išsivynioja jo dalis. Tai bemaž visada sukelia lėktuvo katastrofą. Naujas sviedinys laikomas tinkamesniu priešlėkutvinėms patrankoms, negu granata arba šrapnelis.

BERLYNO SLĒPTUVĒS

„Kölnische Zeitung“ rašo, kad Berlyno miesto 1933 — 1934 m. samatoje 8.652.000 markių (arti 19.500.000 litų) paskirta priešlėktuvinių slėptuvių statybai ir įrengimui. Tuo tarpu slėptuvės statomos įvairiuose valdžios rūmuose (rūsyje arba kieme), o taip pat susisiekimo mazguose.

PRIEŠDUJINĖ APSAUGOS KAMERA

Užsienio spauda, pakartodama kai kuriuose vengrų laikraščiuose pasirodžiusią žinią, praneša, kad vengrų inžinierius Šless išrado pneumatinę kamerą, pavadintą išradėjo ir jo bendradarbio vardu „Šless-Hüber'io kamera“, kuri turi labai svarbios reikšmės priešdujinei apsaugai. Naujojo išradimo kiek smulkesnis aprašymas snepaduodamas, tepažymiama, kad Šless-Hüber'io kamera“ galima esą įtaisyti kiekvienų namų rūsyje ir per priešoro ataką, net jei ta ataka truktų kelias dienas iš eilės, galinti apsaugoti visus to namo gyventojus nuo nuodingų dujų ir bakterijų. Kamera taip pat pritaikinta maisto produktams nuo dujų, bakterijų ir kitokios kenksmingos įtakos apsaugoti, todėl ji padedanti išspręsti dalyką maistu apsirūpinimo per ataką. Sakoma, kad kamera suvaidinsianti didelį vaidmenį, organizuojant priešlėktuvinę apsaugą.

Naujuoju išradimu pirmiausia susidomėjusi Vengrijos tautinė priešdujinės apsaugos sąjunga.

KARO REIKALAMS PRITAIKINTAS TRAKTORIUS

Vis labiau motorizuojant kariuomenę, stengiamasi ir traktorių pritaikinti karo reikalams (pav., artilerijai vežioti ir t. t.). Tačiau čia sutinkama sunkumų: viena, kad traktoriai gali važiuoti tik kietais keliais (ar laukais), o antras svarbiausias traktoriaus trūkumas — jo nedidelis greitis.

Šis paskutinis trūkumas, vokiečių spaudos pranešimu, dabar jau pašalintas. Richardo Garetto dirbtuvėse Leiston'e (Anglijoje) esą sukonstruotas naujas traktorius, žymiai greitesnis už dabartinį: tuo tarpu, kai dabartinio traktoriaus greitis tesiekia tik apie 3,2 km per valandą, naujasis traktorius greitumą galės išplėsti beveik iki 20 km per valandą.

Naujasis traktorius sveria apie 5000 kg ir gali pasiimti 110 literių degamosios medžiagos. Visiškai panaudojant 42 PS jėgą, šis traktorius per valandą suvartoja 7,5 kg. dizelmotoriinių skysčių. Tam tikras oro koštuvas apsaugo motorą nuo dulkių.

Traktoriaus greitis reguliuojamas varomąja dėžute su trimis greičių rūšimis ir pridedamąja varomąja dėžute, kurioje yra įtaisai aukštesniems ir žemesniems greičiams perstatinėti. Aukštojo perstatymo greičiai tokie: 9,6; 14,5 ir 19,3 km per valandą. Žemojo perstatymo greičiai: 3,2; 4,8 ir 7,3 km per valandą. Šaldytuvas įtaisytas užpakaly. Tuo būdu beveik visiškai pašalintas pavojus jį sugadinti, kai traktoriui tenka laužtis per miškelį ar krūmus. Traktoriaus ratai gerai kabina žemę ir todėl jis gali išplėsti maksimalinę traukimo jėgą.

Pagaliau, traktorius pritaikintas jėgai (kitoms mašinoms varyti) ir elektros šviesai tiekti.

Tuo būdu, naujasis traktorius bus ne tik žymiai tinkamesnis tiems tikslams, kuriems jis lig šiol buvo naudojamas, bet ji daug plačiau galima bus pritaikinti ir karo reikalams.

Kariuomenės leidiniai

Mūsų Žinynas XXVII t. Nr. 112

Šiame n-ry daugiau rašoma apie pėstininkus ir bendrąją taktiką. Gen. št. plk. lt. Karvelis plačiai apibrėžia pėstininkų vaidmenį, savumus ir uždavinius kautynėse. Gen. št. mjr. Rapšys rimtai kreipia mūsų dėmesį į naktines kautynes. Čia jis duoda trumpą istorinę nakties kautynių apžvalgą, iškelia bendruosius dėsnius, vaizduoja puolimą, gynimąsi ir baigia išvadamis. Gen. št. mjr. Dulksnys supažindina mus su išėjimu iš kautynių pagal prancūzų gen. Moyrand'o knygą — „Bendroji taktika pavyzdžiais“ ir duoda savo pastebėjimų. Plk. Acus-Acukas duoda tikrųjų kautynių vaizdų ir psichologijos. Medžiaga imta iš savo patyrimų ir veiksmų, tarnaujant rusų pėstininkų pulke, kuris, prasidėjęs karui, įėjo į I-ją rusų armiją ir 1914 m., karo pradžioje, žygiavo į Vokietiją per Lietuvą. Čia gyvai, kritiškai aprašomas tas žygis, toliau — žygis per Prūsiją, Gumbinės kautynės (1914. VIII. 20—7), ugnies krikštas ir kuopos veiksmų analizės Gumbinės kautynėse.

Toliau eina straipsnis, kuriame ieškoma atsakymo bei duomenų, ar galimas taiklus automatiškas šautuvas. Art.

mjr. Meškuskas rašo apie 75 mm patrankos vartojimą kaip lydimojo pabūklo. Gen. št. plk. lt. Gustaitis supažindino su neseniai pasirodžiusia Italijoje plk. Viscontini-Prasca knyga — „Lemiamasis karas“. Toje knygoje iškelta nemaža originalių minčių, kurios įdomios ir naudingos mūsų karininkams. Kpt. Baniulis supažindina su SSSR kariuomenės vadais — jų karo tarnyba, aprūpinimu ir kitais dalykais.

Naujieji leidiniai

Lietuviškoji Enciklopedija

Mūs lietuviškosios enciklopedijos jau pradėtas III-is tomas. Išsirašymo sąlygos labai lengvos, be to, šis III-is tomas papiņintas: paprastam popieriui — 36 lt., liuksusiniam — 48 lt.

Pirmajam III-jo tomo sąsiuvinį (1—128 pusl.) aiškinami žodžiai nuo *Batoras* ligi *Bavarija*. Ilgesnieji ir įdomesni straipsniai: baigiama apie Lietuvos ir Lenkijos karalių Steponą Batorą plati ir įdomi monografija, plačiai supažindinta su baudžiamuoju procesu, teise, baudžiavomis, bausmėmis, aprašytas Ks. Baužas ir pradėti straipsniai apie Bavariją.

Mūsų Jūrai

Šiemet rugpiūčio 12 d. rengiama visoj Lietuvoj jūros diena. Ta proga Vilniui Vaduoti Sąjunga išleido šią knygelę, kur duodama medžiagos paskaitai apie jūrą. Yra straipsnis „Branginkime savo jūrą“, kelios liaudies dainelės apie jūrą ir keli mūsų poetų eilėraščiai.

Redakcijos atsakymai

Gr. F. Lilioniui. Su galvosūkio Nr. 23 sprendimu Tamsta pasivėlinai (žr. *Kario* Nr. 23 prie galvosūkio Nr. 21 pastabą).

B. Vosyliui. Tamstos straipsnis geras ir aktualus, tik šiam sezonui pavėluotas. Reikėjo jis atsiųsti gegužės mėn. arba birželio pradžioje, kol dar nebuvo paleisti mokiniai atostogų. Dabar teks atidėti kitam pavasariui ir gal šiek tiek perdirbti. Taigi, teks Tamstai atsiimti iš redakcijos.

Galvosūkio 24 nr. sprendimas

KIEKVIENAS SAVO LAIMĖS KALVIS

Gerai išsprendė: 1) Sisas (9 p. p.); eil. J. Petrauskas (k. av.); v. p. M. Antaniškis (4 p. p.); v. p. Alf. Pliauskys (1 p. div. št.); v. p. Gudžiūnas (KPM); eil. V. Griauzdė (k. av.); Alf. Šutinytis (K); V. Paliušis (K); L. Briedis (V. Š.); v. s. p. Jankauskas (1 gus. p.); Z. Bartaška (K); j. p. Bačinskis (KPM); P. Vaškevičius (K); A. Vaškevičius (K); eil. Kalvelis (1 p. div. št.); P. Plevokas (1 p. div. št.); J. Sakalauskas (Darsn.); v. p. A. Urbonas (K. k-ra); J. Astrauskas (Vilk.); v. p. Vaitiekūnas (2 ul. p.); v. p. Kelmelis (2 art. p.); gr. V. Raila (K); v. p. K. Vazdišius (1 p. p.); V. Statkus (Pnv.); gr. F. Lilionis (KPM); v. p. V. Radavičius (ryš. b.); J. Lebonka (Giedr.); v. p. J. Preibys (KPM).

Galvosūkis Nr. 27

(Vert. 2 tšk.).

Kasrečka-34.

Pasakykit, ką tai reiškia.